የኢትዮጵያ ምርት ገበያ ደንብ ማሻሻያ ቁጥር 554/2013

1. መግቢያ

1.1. የተሻሻለዉን የኢትዮጵያ ምርት ገበያ ደንብ ቁጥር 553/2013ን ማሻሻል አስፈላጊ ሆኖ ተገኝቷል፡፡

1.2. የኢትዮጵያ ምርት ገበያ (ከዚህ በኋላ "የምርት ገበያ" በመባል ይጠቀሳል) በምርት ገበያዉ ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 550/1999 አንቀጽ 12(10) መሠረት ይህንን ደንብ ማሻሻያ አዉጥቷል፡፡

1.3. ይህን ደንብ የኢትዮጵያ ምርት ገበያ ባለሥልጣን (ከዚህ በኋላ "ባለሥልጣን" ተብሎ ይጠቀሳል) በባለሥልጣኑ ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 551/1999 አንቀጽ 6(3) በተሰጠዉ ስልጣን መሠረት ካፀደቀዉ በኋላ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

1.4. ይህ ደንብ "የኢትዮጵያ ምርት ገበያ ደንብ ማሻሻያ ቁጥር 554/2013" በመባል ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ማሻሻያ

የተሻሻለዉ የኢትዮጵያ ምርት ገበያ ደንብ ቁጥር 553/2013 (ከዚህ በኋላ ደንብ ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል) እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

(1) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ **2.1.10** በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 2.1 ስር ተጨምሯል፡፡ ከንዑስ አንቀፅ 2.1.10 እስከ 2.1.34 የነበሩት ከንዑስ አንቀፅ 2.1.11 እስከ 2.1.35 ሆነው ተሸጋሽገዋል፡፡

"2.1.10 የተከለለ ጥበቅ የማቆያ ስፍራ	ምርት የጫኑ ተሽከርካሪዎች ጭነቱ ተሽከርካሪው ላይ እንዳለ ተሸጦ ገዢው የገዛዉን ምርት ለማንሻ በተፈቀደው ጊዜ ወስጥ እስከረከብ ወይም ምርቱ ማጋዘን ገብቶ እስከሚቃመጥ ጊዜ ድረስ የሚቆይበት ደህንነቱ የተጠበቀ ስፍራ ነው፡"

(2) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 2.1.12 ነበረው 2.1.13 ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"2.1.13 የክፍያ እና ርክክብ ሚ.ጸሚ	የግብይቶችን የክፍያና ርክክብ አገልግሎት የሚጥና በምርት ገበያው ስም ለአባላት ለርክክብ ዋስትና የሚሰጥ በክፍያ ተቋምነት ዕወቅና ያገኘ የምርት ገበያው መምሪያ ነው፤"

(3) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ **2.1.36** በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 2.1 ስር ተጨምሯል፡፡ ከንዑስ አንቀፅ 2.1.35 እስከ 2.1.38 የነበሩት ከንዑስ አንቀፅ 2.1.37 እስከ 2.1.40 ሆነው ተሸጋሽገዋል፡፡

<<2.1.36 የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ባስጠበቀ ሁኔታ የሚደረግ ግብይት - ገዥው የምርቱን፣ የሲናወን ታርጋ ቁጥር፣ የመጠትን ልዩ ሥነ-ምህዳር፣ የምርቱን ባለቤት ማንነት አውቆ እንዲገበያይ የሚያስችል ግብይት ነው፡፡"

(4) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ **2.1.41** በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 2.1 ስር ተጨምሯል፡፡ ከንዑስ አንቀፅ 2.1.39 እስከ 2.1.49 የነበሩት ከንዑስ አንቀፅ 2.1.42 እስከ 2.1.52 ሆነው ተሸጋሽገዋል፡፡

2.1.41 አባል-ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ፡- በባለሥልጣኑ የግብይት ፈጻሚት ዕውቅና የተሰጠና በምርት ገበያው አባል ሳይሆን ወይም የአገናኝ አባል ደንበኛ ሣይሆን ለራሱ ለመገበያየት የተቀመጡትን ቅድሙ-ሁኔታዎች ያሟላ ማንኛውም ሰው ነው፡፡

(5) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ **2.1.53** በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 2.1 ስር ተጨምሯል፡፡ ከንዑስ አንቀፅ 2.1.50 እስከ 2.1.60 የነበሩት ከንዑስ አንቀፅ 2.1.54 እስከ 2.1.64 ሆነው ተሸጋሽገዋል፡፡

2.1.53 አነስተኛ የግብርና አምራች፡- ለንግድ ዓላማ ሣይሆን ለመተዳደሪያው በራሱ ማሣ ላይ የግብርና ምርት የሚያመርት ሰው ነው፡፡

(6) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 2.1.58 ነበረው 2.1.62 ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"2.1.62 የዕቃ ማከማቻ ሠራተኛ በሚኒስቴሩ ወይም በሚኒስቴሩ በተወከለ ሌላ ተቆጣጣሪ አካል ማዛዝን ወይም የተከለለ ጥብቅ የማቆያ ስፍራን ለማካሄድ የተመዘገበ ምርት ገበያ ወይም ሌላ ሶስተኛ ሰው ነው፤"

(7) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 3.1.2 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"3.1.2 ቦርዱ አስራ አንድ አባላት ሲኖሩት ሊቀመንበሩን ጨምሮ ስድስቱ አባላት በቀጥታ በሚኒስቴሩ ይሾማሉ፣ የተቀሩት አምስቱ አባላት በምርት ገበያው አባላት ወይም በአባላት ማህበራት በዚህ አንቀጽ ማስረት ይመረጣሉ።"

(8) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 3.1.7 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"3.1.7 የምርት ገበያው አባላት የሚመርጧቸው እጩ የቦርድ ዳይሬክተሮች በተለያዩ የምርት ዘርፍ በተመጣጠነ ሁኔታ ይሆናል።"

(9) የሚከተለው ንዑስ አንቀጽ 3.2.1.16 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"3.2.1.16 የምርት ገበያው አስተዳደርን ለማቀላጠፍ የሚያግዙ የተለያዩ ዋና ማምሪያዎችንና ማምሪያዎችን ያቋቁማል እንዲሁም"

(10) ከደንቡ ንዑስ አንቀጽ 3.6.1 እስከ 3.6.4 ያሉት እንደሚከተለዉ ተሻሽለዋል፡፡

"3.6.1 ቦርዱ የምርት ገበያውን ስራዎች ለማከናወን ልዩ ልዩ ዋና ማምሪያዎችን በማንኛውም ጊዜ ሊያቋቁም ይችላል።

3.6.2 ምርት ገበያው የተለያዩ ዋና ማምሪያዎች ይኖሩታል፡፡ እያንዳንዱ ዋና ማምሪያ በምርት ገበያው የሥራ ኃላፊ ይመራል፡፡

3.6.3 የምርት ገበያው ዋና ማምሪያዎች በሥራ አመራር ማምሪያዎች ይደራጃሉ። የሥራ አመራሩ ማምሪያም ዋና ማምሪያውን ለሚመራው ኃላፊ ተጠሪ በሆነ የመምሪ ሥራ አስኪያጅ ይመራል።

3.6.4 የምርት ገበያው አሜሪር በቦርዱ በሚፀድቅ የምርት ገበያውን ድረጅታዊ መዋቅር እንደአስፈላጊነቱ ማሻሻል ይችላል።"

(11) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 3.7.1 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"3.7.1 የምርት ገበያው ከዋና ማሚሪያዎች በተጨማሪ ቦርዱ አስፈላጊ ነው ብሎ የሚወስነውን ያህል የድጋፍ ሰጪ ጽ/ቤቶች ይኖሩታል፡፡"

(12) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 3.8.3.2 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"3.8.3.2 ለተፈቀደለት የምርት ገበያው ዋና ማሚሪያ ተግባር ወይም"

(13) የሚከተሉት አዲስ ንዑስ አንቀጽ 4.1.4 እና 4.1.5 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.1 ስር ተጨምረዋል፡፡ከንዑስ አንቀፅ 4.1.4 እስከ 4.1.6 የነበሩት ከንዑስ አንቀፅ 4.1.6 እስከ 4.1.8 ሆነው ተሸጋሽገዋል፡፡

"4.1.4 በተለየ ሁኔታ በሌላ ህግ ካልተደነገገ በስተቀር ለራሱ ወይም ለደንበኛው የሚገበያይ አገናኝ አባል ምርት ገበያው ላይ በሚከሄዱ ግብይቶች ማገበያየት የሚችለው በገዢ ወይም በሻጭ ወገን ብቻ በማሆን ነው፡፡

4.1.5 በተለየ ሁኔታ በሌላ ህግ ካልተደነገገ በስተቀር ለራሱ ግብይት የሚፈጽም ተገበያይ አባል ምርት ገበያው ላይ በሚከሄዱ ግብይቶች ማገበያየት የሚችለው በገዢ ወይም በሻጭ ወገን ብቻ በማሆን ነው፡፡"

(14). የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 4.3.2.2 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.3.2 ስር ተጨምሯል፡፡ ከንዑስ አንቀፅ 4.3.2.2 እስከ 4.3.2.8 የነበረው ከንዑስ አንቀፅ 4.3.2.3 እስከ 4.3.2.9 ሆኖ ተሸጋሽገዋል፡፡

"4.3.2.2 የአባልነት መቀመጫዎች በጨረታ ወይም በኤሌክትሮኒክ መንገድ ሟሸጥ ይችላሉ፡፡"

(15) ንዑስ አንቀጽ 4.6.1.4 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"4.6.1.4 የምርት ገበያው ማመልከቻውን ወድቅ ካደረገው ወድቅ ያደረገበትን ምክንያት በጽሁፍ ማስፈር ይኖርበታል፡፡ ማመልከቻው ወድቅ ከተደረገ አመልካቹ ለቦርዱ ይግባኝ ማቅረብ ይችላል፡፡ ቦርዱ አመልካቹ ለአባልነት ብቁ ማሆን አለማሆኑን በአብላጫ ደምጽ ይወስናል፡፡ ቦርዱ በአባልነት ላይ የሚሰጠው ውሳኔ የሚጨረሻ ይሆናል፡፡"

(16) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 4.6.2.9 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"4.6.2.9 የሕብረት ሥራ ማህበር ከሆነ የመተዳደሪያ ደንብ"

(17) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 4.6.4.1(ለ) ተሰርዟል፡፡

(18) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 4.6.5.3፣ 4.6.5.4 እና 4.6.5.5 እንደሚከተለዉ ተሻሽለዋል፣ እንዲሁም አዲስ ንዑስ አንቀጽ 4.6.5.6 በደንቡ ንኡስ አንቀጽ 4.6.5 ስር ተጨምሯል፡፡

"4.6.5.3 የአባላት ከአባልነት ማግኘድ ዓመታዊ የአባልነት ክፍያን አያስቀርም፡ ዓመታዊ የአባልነት ክፍያው በመጀመሪያው ሩብ አመት መከፈል አለበት፡፡ ምርት ገበያው የመክፈያውን ጊዜ እንዳስፈላጊነቱ ሊቀይር ይችላል፡፡

4.6.5.4 ዓመታዊ የአባልነት ክፍያውን መከፈል በሚገባው ቀን ያልከፈለ አባል፤ መከፈል የሚገባውን የአባልነት ክፍያ 10 በመቶ ክፍያ ላዘገየበት ለእያንዳንዱ ወር እስከ 30 በመቶ የሚደርስ ክፍያ መከፈል አለበት፡፡

4.6.5.5 ዓመታዊ የአባልነት ክፍያውን ንኡስ አንቀጽ 4.6.5.4 መሰረት በተመለከተው ሶስት ወራት ወስጥ ያልከፈለ አባል፤ ለአንድ ወር ከአባልነት ይታገዳል። የአባልነት ክፍያውን በዚህ አንድ ወር የእገዳ ጊዜ ወስጥ ያልከፈለ አባል ለተጨሜ ሁለት ወራት ከአባልነት እንደታገደ የሚቆይ ሆኖ በዚህ ጊዜ ወስጥ አባልነቱ በምርት ገበያው ሜኔጅመንት ወሳኔ ይቋረጣል።

4.6.5.6 ከአነስተኛ የግብርና አምራች በስተቀር የደንቡ ንኡስ አንቀጽ 4.6.5.3፣ 4.6.5.4 እና 4.6.5.5 አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ አመታዊ የእድሳት ክፍያን በተመለከተ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡"

(19) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.7.1 የመጀመርያው አረፍተ ነገር እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

" 4.7.1 ምርት ገበያው የመገበያየት መብትን ወዲያውኑ ሊያግድ የሚችልባቸው ሁኔታዎች

በምርት ገበያው የሚወሰዱ ሌሎች እርምጃዎች እንደተጠበቁ ሆነው፣ ከሚከተሉት ምክንያቶች አንዱ ሲከሰት ምርት ገበያው የአባል የመገበያየት መብቶችን በማናቸውም ጊዜ ወዲያውኑ ሊያግድ ይችላል፤"

(20) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.7.2.1 (ሀ)፣ (ለ)፣ (ሰ) እና (ሸ) በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.7.1 ስር ተጨምረው ከንዑስ አንቀፅ 4.7.1.6 እስከ 4.1.7.9 ሆነው ተሸጋሽገዋል፡፡ ንዑስ አንቀጽ 4.1.7.9 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"4.7.1.9 አባሉ በፍርድ ቤት ከኢኮኖሚ ጉዳይ ጋር በተያያዘ ወንጀል ጥፋተኛ ሆኖ ከተገኘ።"

(21) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 4.7.1.10 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.7.1 ስር ተጨምሯል፡፡ ከደንቡ ንዑስ አንቀጽ 4.7.1.9 እስከ 4.1.7.11 የነበሩት ከንዑስ አንቀጽ 4.7.1.11 እስከ 4.1.7.13. ሆነው ተሸጋሽገዋል፡፡

"4.7.1.10 አባሉ በሞት ከተለየ፡፡"

(22) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.7.1.11 ነበረው 4.1.1.13 ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"4.7.1.13 አባሉ ወሳኔውን እንዲያውቅ በተደረገ በአስር የስራ ቀናት ወስጥ በደንቡ ንዑስ አንቀጽ 4.7.1.11 ስር የተጣለበትን መቀጮ ካልከፈለ ክፍያው ሙሉ ለሙሉ ተከፍሎ እስኪጠናቀቅ ድረስ እገዳው እንዲቀጥል መደረግ አለበት፤"

(23) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 4.7.1.14 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.7.1 ስር ተጨምሯል፡፡

"4.7.1.14 በንዑስ አንቀፅ 4.7.1 መሰረት የአባል የመገበያየት መብቶች ሲታገዱ የምርት ገበያው ሜኔጅመንት ለቦርዱ እና ለባለስልጣኑ ስለእርምጃው በተቻለ ፍጥነት ማሳወቅ አለበት፡፡

(24) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 4.7.2 ርእስ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"4.7.2 ቦርዱ እንደአስፈላጊነቱ የማበያየት መብትን ለማገድ የሚችልባቸው ሁኔታዎች"

(25) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.7.2.1 (ሀ)፣ (ለ)፣ (ሰ) እና (ሸ) በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.7.1 ስር ተጨምረዋል፡፡ የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.7.2.1 (ሐ) እና (መ) የነበሩት የደንቡ ንዑስ አንቀጾች ንዑስ አንቀፅ 4.7.2.1 (ሀ) እና (ለ) በሚል የተሸጋሸጉ ሲሆን ንዑስ አንቀፅ 4.1.7.1 (ሠ) እና (ረ) ንዑስ አንቀፅ 4.1.7.1 (ሐ) እና (መ) በሚል ተሸጋሽገዋል፡፡

(26) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.7.1.6፣ 4.7.1.7 እና 4.7.1.8 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.7.2 ስር የተጨመሩ ሲሆን ንዑስ አንቀፅ 4.7.2.1 (ሠ)፣ (ረ) እና (ሰ) በሚል ተሸጋሽገዋል፡፡

(27) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 4.7.2.4 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"4.7.2.4 አባሉ በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.7.2 መሰረት የታገደ እንደሆነ፣ እገዳው ተፈጻሚ የሚሆነው የምርት ገበያው የእገዳውን ውሳኔ ለአባሉ ካስታወቀ ከ 24 ሰዓት በኋላ ነው።"

(28) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 4.7.4.3 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"4.7.4.3 የአባል የማበያየት መብት በዚህ ደንብ አንቀጽ 4.7.1.6 መሠረት የታገደ እንደሆነ፣ አነስተኛው የተጣራ ንብረት ማጠን የሚገልጽ መግለጫ ለምርት ገበያው እንደደረሰ እገዳው ይነሳል።"

(29) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 4.7.4.4 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"4.7.4.4 የአባል የማበያየት መብት በዚህ ደንብ አንቀጽ 4.7.1.8 መሠረት የታገደ እንደሆነ፣ አባሉ ግዴታውን ያሟላ መሆኑን በማሳየት ቦርዱን ሲያሳምን እገዳው ይነሳል።"

(30) የሚከተለው አዲስ አረፍተ ነገር በደንቡ ንዑስ አንቀጽ 4.8 ውስጥ ተጨምሯል፡፡

"4.8 የአባልነት መቀመጫ ሊተላለፍ የሚችለው ከዚህ በታች በተመለከቱት ድንጋጌዎች መሰረት ነው"

(31) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 4.8.2 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.8 ስር ተጨምሯል፡፡ ከደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.8.2 እስከ 4.8.6 ያሉት ከንዑስ አንቀፅ 4.8.3 እስከ 4.8.7 ሆነው ተሸጋሽገዋል፡፡

"4.8.2 በቤተሰብ የሚደረግ ማስተላለፍ

4.8.2.1 በኢትዮጵያ የወርስ ህግ መሰረት የሚቀርቡ የመብት ጥያቄዎች እንዲሁም የዚህ ደንብ ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው፣ የሟች የአባልነት መቀመጫ ከዚህ በታች በተመለከተው መሰረት ለወራሾቹ ይተላለፋል፡

I. ወራሽ ስለመሆኑ የፍርድ ቤት የወራሽነት ማረጋገጫ ላቀረበ ወራሽ

II. ወራሾች ከአንድ በላይ በሚሆኑበት ጊዜ፡

(ሀ) ወራሾች በአንድነት ሆነው ለሚሾሙት ድርጅት ወይም

(ለ) ወራሾች ለሚወክሉት አንድ ወራሽ

4.8.2.2 የአባልነት መብት የተላለፈለት ሰው በሶስት ወር ጊዜ ውስጥ ወይም ምርት ገበያው በሚያስቀምጠው ሌላ ተጨማሪ ጊዜ የአባልነት ማስፈርት ካላሟላ የአባልነት መቀመጫ ማስተላለፉ ተሰርዞ መቀመጫው ወደ ወርስ ሃብትነት ይመለሳል፡፡

4.8.2.3 በቦርዱ መጽደቁ እንደተጠበቀ ሆኖ በሁለት አመት ጊዜ ውስጥ ህጋዊ ወራሽ ካልመጣ ምርት ገበያው የሟቹን የአባልነት መቀመጫ በጨረታ የመሸጥ እና የሽያጩ ገንዘቡን በዝግ የባንክ ሂሳብ የማስቀመጥ መብት ይኖረዋል፡፡"

(32) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.8.2 የነበረው ንዑስ አንቀፅ 4.8.3 ሆኖ ተሻጋሽገዋል እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"4.8.3 የማስተላለፍ ሥርዐት፣ የአባልነት መቀመጫ ለጨረታና ለግዢ ስለማቅረብ"

4.8.3.1 የምርት ገበያው ለእያንዳንዱ ምርት ገበያ የአባልነት መደብ የአባልነት መብታቸውን ለመሸጥ የሚፈልጉ አባላት የሚያቀርቡት የጨረታ የሽያጭ ዋጋዎች እንዲሁም የአባልነት መቀመጫ እንዲተላለፍላቸው የሚፈልጉ ሰዎች የሚያቀርቡት የግዢ ዋጋዎች የሚያዝገብበት ማዝገብ ይይዛል።

4.8.3.2 የአባልነት መቀመጫ መሸጥ የሚፈልግ አባል የጨረታ መነሻ ዋጋ በማቅረብ ለምርት ገበያው የአባልነት መቀመጫ የመሸጥ ጥያቄ ማቅረብ ይችላል፡፡

4.8.3.3 ምርት ገበያው በደንቡ ላይ የተቀመጡት ሁኔታዎች መሟላታቸውን ካረጋገጠ በ|ላ የአባልነት መቀመጫው በጨረታ እንዲሸጥ ያደርጋል፡፡

4.8.3.4 ምርት ገበያው ማዝገብ ላይ የተመዘገቡትን የጨረታ የሽያጭና የግዢ ዋጋዎች ይፋ ያደርጋል። የምርት ገበያው በመዝገብ ላይ የሚያዝግበው የጨረታ የሽያጭና የግዢ ዋጋዎች ያቀረቡትን አባላት ሳይሆን ዋጋዎቹን ብቻ ነው።

4.8.3.5 ጨረታው ወይም ሽያጩ ተቀባይነት ካገኘ አባልነት የሚያስተላልፈው ሰው ለምርት ገበያው ለግዢ የቀረበውን ከፍተኛ ዋጋ እንደተቀበለ በጽሁፍ ማሳወቅ አለበት ወይም ሻጭና ገዢ የአባልነት መቀመጫ ለማስተላለፍ የተስማሙበትን ስምምነት ቅጂ በሁለቱም ወገኖች የተፈረመና የተላለፈበትን ዋጋ የያዘ ለምርት ገበያው ማቅረብ አለባቸው፡፡

4.8.2.6 ምርት ገበያውም አባልነት የተላለፈበትን ዋጋ ይፋ ያደርጋል።"

(33) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 4.8.5.3 በንዑስ አንቀጽ 4.8.5 ውስጥ ተጨምሯል፡፡

"4.8.5.3 አባልነት የሚተላለፍለት ሰው የአባልነት ማስፈርት በሶስት ወር ጊዜ ውስጥ ወይም ምርት ገበያው በሚያስቀምጠው ሌላ ተጨማሪ ጊዜ ማሟላት አለበት፡፡ አባልነት የሚተላለፍለት ሰው በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ የምርት ገበያውን የአባልነት ማስፈርት ሳያሟላ ከቀረ ምርት ገበያው መቀመጫውን በድጋሚ ለጨረታ ያቀርበዋል፡፡ አባልነት የሚተላለፍለት ሰው የአባልነት መቀመጫ ከፍያውን መጀመሪያ በገዛበት ዋጋ ወይም ምርት ገበያው መቀመጫውን በጨረታ የሸጠበት ዋጋ ከሁለቱ አነስተኛ የሆነው ተመላሽ ይደረግለታል፡፡"

(34) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 4.8.8 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.8 ስር ተጨምሯል፡፡

"4.8.8 አባልነት የተላለፈበትን ዋጋ ስለማሳወቅ

ምርት ገበያው ለኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለስልጣን ወይም ለሚተካው ሌላ አካል አባልነት የተላለፈበትን ዋጋ እና የተላለፈበትን ሁኔታ ማሳወቅ አለበት፡፡"

(35) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 4.9.1.2 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"4.9.1.2 ምክንያት ካልቀረበና ምክንያቱም በምርት ገበያው ተቀባይነት ካላገኘ በስተቀር፣ ማንኛውም አባል አባልነቱ ከጸደቀበት ቀን ጀምሮ ባለው አንድ ወር ጊዜ ወስጥ በምርት ገበያው ማበያየት ካልጀመረ የሚሰጠው የሶስት ወራት ማስታወቂያ ጊዜ እንዳበቃ ወይም ለተወሰነ ጊዜ ከተገበያየ በኋላ በተከታታይ ለስድስት ወራት ያህል ማበያየት ካቋረጠ የምርት ገበያው አባልነቱን ማቋረጥ አለበት፡፡"

(36) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 4.9.3.2 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"4.9.3.2 አንድ አባል አባልነቱ ሲቋረጥ ተቀማጭ ገንዘቡን መጀመሪያ ባስቀመጠበት ዋጋ እንዲሁም የአባልነት መቀመጫ ክፍያውን መጀመሪያ በገዛበት ዋጋ ወይም በወቅቱ የገበያ ዋጋ አነስተኛ የሆነው ተመላሽ ይደረግለታል።"

(37) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ 4.17 በደንቡ አንቀፅ 4 ስር ተጨምሯል፡፡

"4. 17 አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ

4.17.1 አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ ዓይነቶች (መደቦች)

4.17.1.1 የኢትዮጵያ ምርት ገበያ የሚከተሉት ሶስት ዓይነት አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ ዓይነቶች ይኖሩታል።

ሀ. አነስተኛ የግብርና አምራቾች
ለ. አቅራቢዎች
ሐ. ላኪዎች

4.17.1.2 አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የሚገበያየው በራሱ ስም ብቻ ነው።

4.17.1.3 አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ በምርት ገበያው በሚካሄዱ ግብይቶች ማበያየት የሚችለው ገዢ-ብቻ ወይም ሻጭ-ብቻ በመሆን ነው።

4.17.1.4 የምርት ገበያው የተቀላጠፈ የገበያ አሠራርን ታሳቢ በማድረግ ሌሎች አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ መደቦችን ሊፈጥር ይችላል።

4.17.2 አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይነት መብት ለማግኘት ብቁ ስለመሆን

በዚህ ደንብ በንዑስ አንቀጽ 4.2 ላይ የተቀመጡ ክልከላዎች አባል ባልሆነ ቀጥታ ተገበያይ ላይም ተፈጻሚ ይሆናሉ፡፡

4.17.3 አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ ለመሆን መሟላት ስለሚገባቸው መመዘኛዎች

4.17.3.1 አመልካቾች የሚከተሉትን ሰነዶች ማሟላት ይኖርባቸዋል፡-

ሀ. ግለሰብ ከሆነ ማንነቱን የሚገልጽ መታወቂያ፤ መንጃ ፈቃድ ወይም ፓስፖርት፣

ለ. አነስተኛ ገበሬ ከሆነ ምርቱን ከራሱ ማሳ ስለማሰብሰቡ ከሚመለከተው የማኅበራት ማደራጃ ቤት የተሰጠ ማስረጃ፤

ሐ. አቅራቢ ወይም ላኪ ከሆነ ህጋዊ የንግድ ፍቃድ ቅጅ፤

መ. እንደ አስፈላጊነቱ የግብር ከፋይ ቁጥር፣ ተጨማሪ እሴት ታክስ ሰርተፊኬት እና የግብር እዳ የሌለበት ስለመሆኑ ማስረጃ፤

ሠ. በቦርድ የሚተዳደር ከሆነ ቦርዱ ወይም ተመሳሳይ አካል በምርት ገበያው ለማገበያየት ሥልጣን የሰጠበት ወሳኔ/ፈቃድ፤

ረ. የሽርክና ማህበር ከሆነ የሽርክና ስምምነት ቅጅ፣

ሰ. ኃላፊነቱ የተወሰነ የግል ማህበር ወይም የአክሲዮን ማህበር ከሆነ የመመስረቻ ጽሁፉንና የመተዳደሪያ ደንቡን ቅጅ፣

ሸ. የህብረት ስራ ማህበር ከሆነ የመተዳደሪያ ሕገ-ደንቡን ቅጅ፣

ቀ. የማኅበራት የልማት ድርጅት ከሆነ የማቋቋሚያ ህጉን ቅጅ፣

በ. በምርት ገበያው መድረክ (በኤሌክትሮኒክ እና በግልጽ) ለማገበያይት የሚያስችለውን ስልጠና ስለመውሰዱ የተሰጠውን ሰርተፊኬት፤

ተ. በባለሥልጣኑ በግብይት ፈጻሚነት ዕውቅና

4.17.3.2 ማንኛውም ሰው፣ የንግድ ድርጅት፣ የማኅበራት የልማት ድርጅት ወይም የኅብረት ሥራ ማኅበር < አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ በሚል ለማገበያየት ብቁ ሊሆን የሚችለው የሚከተሉትን ካሟላ ነው፦

4.17.3.2.1 አቅራቢ ወይም ላኪ ከሆነ ግዙፍነት የሌለዉ ወይም በእጅ የሚዳሰሱትን ንብረት በመቀነስ የሚገኘውን የተጣራ ንብረት ሊያሟላ የሚገባውን አነስተኛውን መጠን ስለሟሟሉ የሚያረጋግጥ በባለሥልጣኑ ዕውቅና ባገኘ ኦዲተር የተሟላ የፋይናንስ መግለጫ ብር 250,000 ካቀረበ፤

4.17.3.2.2 አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይነት ሆኖ ለማገበያየት የሚጠየቀውን የመግቢያ ክፍያ ከከፈለ፡-

ሀ. ለአቅራቢ ወይም ላኪ ብር 25,000፤

ለ. ለአነስተኛ የግብርና አምራች ብር 1,000

4.17.3.2.3 አቅራቢ ወይም ላኪ ከሆነ ለምርት ገበያው የግዴታ ሚዲያሚ ዋስትና ማቋቋሚያ የሚሆን ብር 50,000 ከወለድ ነፃ የሆነ የዋስትና ተቀማጭ በጥሬ ገንዘብ ከከፈለ፤

4.17.3.2.4 አቅራቢ ወይም ላኪ ከሆነ አመታዊ የእድሳት ክፍያ ብር 5,000 ከከፈለ

4.17.4 አባል ያልሆኑ ቀጥታ ተገበያዮች የግብይት ፈቃድ ስለማግኘት

የዚህ ደንብ አንቀጽ 4.6.4 አባል ላልሆኑ ቀጥታ ተገበያዮች በምርት ገበያው የማበያየት መብት ለማግኘትም ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

4.17.5 አባል ሳይሆኑ ቀጥታ የማበያየት መብትን ስለማግኘት

4.17.5.1 የምርት ገበያ አባል ያልሆኑ ቀጥታ ተገበያዮች ፈቃድ በተወሰነ ጊዜያት፣ የወል ቃሎችና ቁጥር በቦርዱ ወሳኔ ለሽያጭ ይቀርባሉ። አዲስ አባል ያልሆኑ የቀጥታ ተገበያይ ሜቦች በቦርዱ ይወሰናሉ። ሁሉም ዓይነት አባል ያልሆኑ ቀጥታ ተገበያይ ዘርፎች ከመውጣታቸው በፊት በቦርዱ መጽደቅ ይኖርባቸዋል፡፡

4.17.5.2የምርት ገበያው አባል ሳይሆኑ ቀጥታ የግብይት ፈቃድ ማግኘት ለሚፈልጉ ተጫራቾች ምርት ገበያው በህዝብ ማስታወቂያ የጨረታ ተሳትፎ ጥሪ ማድረግ አለበት፡፡

4.17.6 አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የማበያየት መብቶች

4.17.6.1 የዚህ ደንብ ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው፣ አባል ያልሆኑ ቀጥታ ተገበያዮች በምርት ገበያው የማበያያ ቋሚ መብት የሚያጎናጽፍ የግብይት ፈቃድ ይኖራቸዋል።

4.17.6.2. የደንቡ አንቀጽ 4.1.4 እንደተጠበቀ ሆኖ፣ አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ በምርት ገበያ የመግዛት–ብቻ ወይም የመሸጥ–ብቻ የማበያየት መብት ይኖረዋል።

4.17.6.3 አባል ያልሆኑ ቀጥታ ተገበያዮች በምርት ገበያው የማበያየት መብት ለሶስተኛ ወገኖች ሊተላለፍ አይችልም።

4.17.7 አባል ያልሆኑ ቀጥታ ተገበያዮች ግዴታዎች

4.17.7.1 ማንኛውም አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ ያሉብትን የተጣራ የክፍያ ግዴታዎቹን በቀጥታለምርት ገበያው የሚፈጸምና ለዚህም ሲባል ዕውቅና ባገኘ የክፍያ ሚፈጸሚያ ባንክ የባንክ ሂሳብ የመክፈት እንዲሁም በእርሱ ስም የክፍያ ትዕዛዞች ከምርት ገበያው ወደ ክፍያ ሚፈጸሚያ ባንክ እንዲተላለፍ መፍቀድ ይኖርበታል።

4.17.7.2 ማንኛውም አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ በማኛቸውም ጊዜ ለዚህ ደንብ ተገዢ መሆኑና የተፈቀደላቸው ተወካዮቹም ለዚህ ደንብ እና ለሌሎች የምርት ገበያው ደንቦች ተገዢ መሆናቸውን ማረጋገጥ ይኖርበታል።

4.17.7.3 ማንኛውም አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የተፈቀደለት ተወካዩ የዚህን ደንብ ማንኛውንም ድንጋጌ የሚጥላለፍ ድርጊት ሚፈጸማ እንዳወቀ ወዲያውኑ ለምርት ገበያው ማስታወቅ ይኖርበታል፡፡”

4.17.7.4 ማንኛውም አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የምርት ገበያው ኮሚቴ ወይም ሠራተኞች ሥራቸውን በሚከናወኑበት ጊዜ የመተባበር ግዴታ አለበት።

4.17.7.5 ማንኛውም አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ ሀሰት ወይም አሳሳች መሆኑን የሚያውቀውን ወይም በምክንያታዊነት ሊያውቅ የሚገባውን ሚጃ ለምርት ገበያው ማስጠት የለበትም።

4.17.7.6 ማንኛውም አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ በተመደበለት የምርት ገበያ የማበያያ ሥርዐት በመጠቀም ለሚያስተላልፈው ትዕዛዝ ሁሉ ኃላፊ ነው። በዚህ ማስረት ለተፈጸመው ግብይትም ተዋዋይ ወገን ይሆናል።

4.17.7.7 ማንኛውም አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ በምርት ገበያዉ በየጊዜዉ በሚወሰነዉ ማጠንና ጊዜ ለፈፀመዉ ለእያንዳንዱ ግብይት የግብይት አገልግሎት ክፍያ ይከፍላል።

4.17.7.8 ማንኛውም ገዢ-ብቻ አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ ያሉበትን የተጣሩ የክፍያ ግዴታዎች በቀጥታ በምርት ገበያው ሚዚያም ይኖርበታል። ለዚሁ ዓላማ ቀጥታ ተገበያዩ የክፍያ የመገዣ ገንዘብ ማስገቢያ የባንክ ሂሳብ በምርት ገበያ የክፍያ ሚዚያሚ ባንክ ማከፈት እና ምርት ገበያው በተገበያዩ ስም ለታወቀው ክፍያ ሚዚያሚ የተጣራ ኤሌትሮኒክስ ሂሳብ የመገዣ ገንዘብ ማስገቢያ የባንክ ሂሳብ ትዕዛዞችን የማከ ስልጣን እንዲኖረው መፍቀድ አለበት።

4.7.7.9 ሻጭ-ብቻ አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የሽያጭ ገንዘብ መቀበያ የባንክ ሂሳብ በምርት ገበያ የክፍያ ሚዚያሚ ባንክ ማከፈት ወይም በክፍያ ሚዚያሚ ባንክ ያለውን የባንክ ሂሳብ ለዚሁ ዓላማ ማሰየም አለበት።

4.17.7.10 አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ ላካሄደው የግዢ ግብይት በምርት ገበያ የወጡ የርክክብ ማስታወሻ እና የማንሻ ማስታወሻ የመቀበል እንዲሁም ተከታትሎ የማስፈጸም ሙሉ ኃላፊነት አለበት።

4.17.8 አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይን የማበያየት መብት ስለማገድ እና ስለማቋረጥ

4.17.8.1 የማበያየት መብትን ወዲያውኑ ለማገድ የሚያስችሉ ሁኔታዎች

ምርት ገበያው ሊወስድ የሚችለው ሌላ እርምጃ እንደተጠበቀ ሆኖ፤ አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ በዚህ ደንብ አንቀጽ 4.7.1 በተቀመጠው አግባብ በምርት ገበያው የማበያየት መብቶቹ ሊታገዱ ይችላሉ፡፡

4.17.8.2 እንደአስፈላጊነቱ የማበያየት መብትን በቦርድ ለማገድ የሚያስችሉ ሁኔታዎች

ምርት ገበያው ሊወስድ የሚችለው ሌላ እርምጃ እንደተጠበቀ ሆኖ፤ አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ በዚህ ደንብ አንቀጽ 4.7.2 በተቀመጠው አግባብ በምርት ገበያው ያለው የማበያየት መብትና የተገበያይነት አቋም ሊታገዱ ይችላሉ፡፡

4.17.8.3 አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የማበያየት መብት መታገድ ውጤቱ

አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የማበያየት መብቶች መታገድ የሚያስከትላቸው ውጤቶች በዚህ ደንብ አንቀጽ 4.7.3 መሠረት ተፈጻሚ ይሆናሉ፡፡

4.17.8.4 የማበያየት መብት እገዳን ስለማንሳት

አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የማበያየት መብት እገዳ የሚነሳበት አግባብ በዚህ ደንብ አንቀጽ 4.7.4 በተቀመጠው መሠረት ይሆናል።

4.17.9 አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይን የማበያየት መብት ስለማቋረጥ

4.17.9.1 አባል ላልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የተሰጠን የማበያየት መብት ስለማቋረጥ

በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.7.1 እና 4.7.2 ስር የተመለከቱትን ድርጊቶች ከፈጸመ፣ ሚጸም የሚገባውን ሳይፈጽም ከቀረ ወይም ድንጋጌውን ተላልፎ ከተገኘ ቦርዱ እንዳስፈላጊነቱ አባል ላልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የተሰጠው የማበያየት መብት እንዲቋረጥ ሊወስን ይችላል፡፡

4.17.9.2 የግዴታ ቀጣይነት

አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የማበያየት መብት መቋረጡ በማናቸውም መንገድ አባል ያልሆነው ቀጥታ ተገበያይ ለምርት ገበያው፣ ለክፍያ ሚዚያሚ ባንክ ከእንቅስቃሴው ወይም ከተገበያይነቱ በማጨ ያለበትን

ግዴታ ወይም ኃላፊነት አይቀንሰውም፡ አባል ያልሆነው ቀጥታ ተገበያይ ግዴታውን ሙሉ ለሙሉ እስካልተወጣ ድረስም ተጠያቂነቱ የጸና ይሆናል።

4.17.9.3 ስለክፍያዎች ተመላሽነት

4.17.9.3.1 አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የመገበያየት መብት ሲታገድ ወይም ሲቋረጥ ለምርት ገበያው የተከፈለ አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የመገበያይነት መብት ማስጠበቂያ ክፍያም ሆነ ዓመታዊ የተገበያይነት አቋም ማስደሻ ክፍያ ተመላሽ አይሆኑም።

4.17.9.3.2 አንድ አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የመገበያየት መብቱ ሲቋረጥ ወይም ሲታገድ በአንቀጽ 4.17.3.3.2 መሰረት ያስቀመጠው የግዴታ ሚፈጸሚ ዋስትና ገንዘብ መጀመሪያ ባስቀመጠበት ዋጋ ተመላሽ ይደረግለታል።

4.17.9.4 እገዳን ወይም ማቋረጥን ስለማስታወቅ

4.17.9.4.1 አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የመገበያየት መብቱ ሲታገድ ወይም ሲሰረዝ የምርት ገበያው አባል ላልሆነው ቀጥታ ተገበያይ ማስታወቂያ እንዲደርሰው ያደርጋል፤፡

4.17.9.4.2 የምርት ገበያው እንደሁኔታው ስለማንኛውም አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የመገበያየት መብት መታገድ ወይም መቋረጥ እና አባል ያልሆነውን ቀጥታ ተገበያይ በተመለከተ በቀጣይነት ስለተወሰዱት እርምጃዎች ለባለሥልጣኑ ያሳውቃል።

4.17.9.4.3 የምርት ገበያው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4.17.9.4.1 መሠረት በሚወጣ ማናቸውም ማስታወቂያ አግባብ ያለውን ውሳኔ ለማስጠት መነሻ የሆኑትን ምክንያቶች ታትመው እንዲወጡ ሊያደርግ ይችላል።

4.17.10 አባል ላልሆነ ቀጥታ ተገበያይ ምትክ ሆኖ ሥራ ስለሚያከናውን ሰው

4.17.10.1 የተፈቀደለት ተወካይ

4.17.10.1.1 ማንኛውም አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ ግብይቱን በተመለከተ አንድ ተወካይ ብቻ የመወከል መብት አለው። የተወከለው ሰው ከግብይት ጋር በተያያዘ ለመወከል የሚፈቀድለት አንድ አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገያይ ብቻ ነው፡፡

4.17.10.1.2 የተፈቀደለት ተወካይ የግብይት ተወካይ ወይም ሌላ ተወካይ ሆኖ ሊሰየም ይችላል፡፡

4.17.10.1.3 በአንቀጽ 4.17.10.1.1 እና 4.17.10.1.2 መሰረት የተወከለ ተወካይ በአንድ ወቅት ለሌላ የምርት ገበያው አባል ወይም አባል ላልሆነ ቀጥታ ተገበያይ በተወካይነት ሊሰራ አይችልም፡፡

4.17.10.1.4 የምርት ገበያው ስለ ተወካዩ አሿሿም፣ አሠራር እና ውክልናው ስለሚቋረጥበት ሁኔታ መመሪያ ያወጣል።

4.17.11 ትብብርና ግንኙነት ስለመመሥረት

አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ ከምርት ገበያው ወይም ሌላ አግባብነት ካለው አካል ጋር በዚህ ደንብ አንቀጽ 4.12 በተደነገገው መሠረት መተባበር ይኖርበታል።

4.17.12 የውጭ አስተዳዳሪዎችን ስለማስወቅ

ማንኛውም አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ ከዚህ በታች ከተማለከቱት ውስጥ አንዱ ከተፈጸመ ለምርት ገበያው ወዲያውኑ ማሳወቅ ይኖርበታል:-

4.17.12.1 አባል ያልሆነውን ቀጥታ ተገበያይ ንብረት በተማለከተ ንብረት አጣሪ ኮሚሽነር ወይም ባላደራ ሲሾም፣ ወይም

4.17.12.2 የሽርክና ማኀበር ከሆነ የአባል ያልሆነው ቀጥታ ተገበያይ ሸሪክ ሲከስር፤ ወይም

4.17.12.3 አባል ያልሆነው ቀጥታ ተገበያይ የተጣራ ንብረቱ ማጠን (ግዙፍነት የሌለዉ ወይም በእጅ የሚዳሰሰው ንብረት ተቀናንሶ የሚገኘው) በማንቸውም ጊዜ በምርት ገበያው ከተወሰነው አነስተኛ የንብረት ማጠን ያነሰ እንደሆነ፤ ወዲያውኑ ለምርት ገበያው ማሳወቅ ይኖርበታል።

4.17.13 ተፈጻሚ የሚሆኑ ሕጎችን ስለማክበር

እያንዳንዱ አባል ያልሆነ ቀጥታ ተገበያይ የምርት ገበያውን ደንቦች፣ የምርት ገበያውን አዋጅ፣ የባለሥልጣኑን አዋጅ፣ እንዲሁም አግባብነት ያላቸዉን ሌሎች ሕጎች ማክበር ይኖርበታል።

(38) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 5.2.3 (ሐ) እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል::

"5.2.3 (ሐ) ክፍት የግብይት ክፍለ ጊዜ – የተላኩ ትዕዛዞች የሚዛመዱበት የግብይት ክፍለ ጊዜ ነው፣ በዚህ ክፍለጊዜ ቅድመ ማከፈቻ የግብይት ክፍለ ጊዜ ላይ የተላኩ ትዕዛዞችን ትእዛዙ ከመፈጸሙ በፊት ማሻሻል እና ማሰረዝ ይቻላል:: ልዩ ሁኔታዎች ሲፈጠሩ ብቻ አዲስ ትእዛዝ ማስገባት ይቻላል::"

(39) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 5.3.6 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 5.3 ስር ተጨምሯል::

"5.3.6 የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ባስጠበቀ ሁኔታ ለሚደረግ ግብይት የሚሆይ ቅድመ-ግብይት ሚዛ **የግብይት ክፍለ ጊዜ ከመከፈቱ ቢያንስ ከግማሽ ሰአት በፊት በተመሳሳይ ጊዜ ለሁሉም ለተገበያዮች ይፋ መደረግ አለበት፡**

5.3.6.1 ድምጽን በማስተጋባት የሚደረግ ግብይት ላይ የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ባስጠበቀ ሁኔታ የሚደረግ ግብይትን በተማለከተ ሁሉም ቅድመ-ግብይት ሚዛ በማስታወቂያ ሰሌዳ ወይም ተገቢ በሆነ ሌላ መንገድ ለተገበያዮች እንዲታይ ይደረጋል::

5.3.6.2 በኤሌክትሮኒክ የመገበያያ መድረክ ላይ የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ባስጠበቀ ሁኔታ የሚደረግ ግብይትን በተማለከተ ሁሉም ቅድመ-ግብይት ሚዛ በገበያ ጥልቀት (ሚርኬት ወች) ለተገበያዮች እንዲታይ ይደረጋል::

5.3.6.3 የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ባስጠበቀ ሁኔታ የሚደረግ ግብይትን በተማለከተ የሚሆይ ቅድመ-ግብይት ሚዛ ቢያንስ የሚከተሉትን ያካተተ መሆን አለበት፤

I. የምርት ርክክብ ደረሰኝ/የሚከማቻ መጋዘን ደረሰኝ ቁጥር
II. የምርቱ ባለቤት ማንነት፣
III. የማጠሪያ/ መፈልፈያ ቤት
IV. ወረዳ
V. የምርቱ ደረጃ
VI. የተቀማጠበት ቦታ (መኪና ላይ ወይም መጋዘን ወስጥ)

VII. የምርት ዘመን
VIII. የምርቱን ጥራት የተመለከተ መረጃ የያዘ የምስክር ወረቀት
IX. የምርት ጥራት ውጤት (በጥሬው እና ከተቆላ በኋላ)
X. የምርት መለያ ምልክት
XI. መጋዘን ወይም ጥብቅ የመቆያ ሥፍራው የሚገኝበት ቦታ፣ እንዲሁም ምርት ገበያው አስፈላጊ ናቸው ብሎ ያመነባቸው ሌሎች መረጃዎች፡፡

5.3.6.4 የምርት ገበያው አሰራር አንቀጽ 5.3.6.4 ላይ የተጠቀሱትን በማካተት የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ባስጠበቀ ሁኔታ የሚደረግ ምርት ግብይት ወልን ማስያ ማውጣት አለበት፡፡"

(40) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 5.4.2.1 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"5.4.2.1 በቃል የሚስተጋባት የግብይት ክፍለ ጊዜ ከማጋቱ በፊት ያለው የአንድ ደቂቃ ጊዜ ለእያንዳንዱ የግብይት ክፍለ ጊዜ እንደማዝጊያ ጊዜ ይቆጠራል። የግብይት አሰራር ተቆጣጣሪ ወይም የተመደበ የገበያው ሰራተኛ የመዝጊያ ጊዜው ሲጀምር የመጀመሪያውን የመዝጊያ ጥሪ እንዲሁም የግብይት ጊዜው ሲያበቃ የመጨረሻውን የመዝጊያ ጥሪ ማሰማት አለበት።"

(41) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 5.4.6.1 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"5.4.6.1 ዕለታዊ የአቋም ወሰን አንድ አባል በአንድ የግብይት ቀን እንዲገዛ ወይም እንዲሸጥ የሚፈቀድለት በእያንዳንዱ ወል ወስጥ የተገለፀ ከፍተኛው መጠን ነው።"

(42) የሚከተሉት አዲስ ንዑስ አንቀጾች 5.5.1.3፣ 5.5.1.4፣ 5.5.1.5፣ 5.5.1.6 እና 5.5.1.7 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 5.5.1 ስር ተጨምረዋል፡፡ ከንዑስ አንቀፅ 5.5.1.3 እስከ 5.5.1.6 የነበሩት ከንዑስ አንቀፅ 5.5.1.8 እስከ 5.5.1.11 በሚል ተሸጋሽገዋል፡፡

"5.5.1.3 የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ባስጠበቀ ሁኔታ የሚደረግ ምርት ግብይት በተመለከተ የሽያጩ መጠን ካልተገለፀ አንድ መኪና ላይ የተጫነ ሙሉውን ጭነት እንደሆነ የሚቆጠር ሲሆን መጠኑን ያልገለፀዉ የመድረክ ተወካይ አንድ መኪና ላይ የተጫነ ምርት መጠን ሙሉውን ግብይት ሚጸም ይገደዳል:

5.5.1.4 "የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ባስጠበቀ ሁኔታ ለሚደረግ ምርት ግብይት የመጀመሪያ ዋጋ በሻጭ ይሰጣል፡፡ ይህን ተከትሎ ሻጭ በሰጠው ዋጋ ላይ በመመስረት በዋጋ ገደቡ ወስጥ የመጀመሪያ የግዥ ዋጋ በገዢው መሰጠት አለበት፣

5.5.1.5 የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ባስጠበቀ ሁኔታ የሚደረግ ምርት ግብይትን በሚመለከት ገዥዎች ለአንድ የመከመቻ ደረሰኝ ግብይት በተመደበ የግብይት ጊዜ ተመሳሳይ የመግዣ ዋጋ መስጠት አይችሉም፡

5.5.1.6 የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ባስጠበቀ ሁኔታ ለሚደረግ ምርት ግብይት የሚቀርብ የሽያጭ እና የግዥ ጥያቄ የመከመቻ ደረሰኝ ላይ የተገለጸውን መጠን ሙሉ ለሙሉ ለመሸጥ ወይም ለመግዛት ብቻ መሆን አለበት፡፡

5.5.1.7 በምርት ገበያው የግብይት መድረክ ላይ የሚፈጸሙ ግብይቶችን ሚጋገጥ በመድረክ ተወካዮች ከሚደረገው በእጅ መሙታት በተጨማሪ ምርት ገበያው አግባብ ነው ብሎ በሚያስቀምጣቸው ተጨማሪ ግብይቶችን የሚጋገጫ ዘዴ ወይም ምልክት ሊፈጸም ይችላል፡፡"

(43) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 5.5.1.12 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 5.5.1 ስር ተጨምሯል፡፡

"5.5.1.12 የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ገላጭ በሆነ ግብይት አንድ የሚከማቻ ደረሰኝ ግብይት ለማካሄድ ቢያንስ አንድ ደቂቃ የሚቆይ የግብይት ክፍለ ጊዜ መመደብ አለበት፣"

(44) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 5.5.2 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 5.5 ስር ተጨምሯል፡፡ የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 5.5.2 የነበረው 5.5.3 በሚል ተሸጋሽገዋል፡፡

"5.5.2 ንዑስ አንቀፅ 5.5.1ን የሚጥስ ተግባር የፈጸመ ወይም በምርት ገበያው የግብይት መድረክ የሚደረጉ ግብይቶች በአግባቡ እንዳይከናወኑ ሊያደርግ በሚችል ሁኔታ የተንቀሳቀሰ የመድረክ ተወካይ በግብይት አሰራር ተቆጣጣሪ ወይም የተመደበ የገበያው ሰራተኛ ከግብይት መድረክ እንዲወጣ ሊደረግ ይችላል፡፡"

(45) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 5.5.2 የነበረው 5.5.3 በሚል ተሸጋሽጓል፡፡ የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 5.5.3.1 (መ) (viii) በንዑስ አንቀፅ 5.5.3 ስር ተጨምሯል፡፡ የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 5.5.3.1 (መ) (viii) የነበረው ንዑስ አንቀፅ 5.5.3.1 (መ) (ix) ሆኖ ተሸጋሽጓል፡፡

"viii. የሚከማቻ ደረሰኝ ቁጥር እና"

(46) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 5.5.4 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 5.5 ስር ተጨምሯል፡፡ ከንዑስ አንቀፅ 5.5.4 እስከ 5.5.20 የነበሩት ከንዑስ አንቀፅ 5.5.5 እስከ 5.5.22 በሚል ተሸጋሽገዋል፡፡

"5.5.4 የኤሌክትሮኒክ ግብይት ተወካይ ወይም የራሱን መሚያ የሚያስገባ ደንበኛ ንዑስ አንቀፅ 5.5.3 ን የሚጥስ ተግባር የፈጸመ ወይም በምርት ገበያው የኤሌክትሮኒክ የግብይት መድረክ የሚደረጉ ግብይቶች በአግባቡ እንዳይከናወኑ ሊያደርግ በሚችል ሁኔታ ከተንቀሳቀሰ ከግብይት ስርዓቱ ሎግ አወት በማድረግ እንዲወጣ የሚገደድ ሲሆን በግብይት አሰራር ተቆጣጣሪ ወይም የተመደበ የገበያው ሰራተኛ ከኤሌትሮኒክ ግብይት መድረክ እንዲወጣ ሊደረግ ይችላል፡፡"

(47) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 5.5.3 የነበረው ንዑስ አንቀጽ 5.5.5 በሚል ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"5.5.5 ግብይቶች

ኤሌክትሮኒክ የግብይት መድረክ ከተሳታፊዎች ማንነት በስተቀር የተፈጸሙ ግብይቶችን ዝርዝር ሚጃ በመሉ ለተገበያዮች እንዲታይ ሊያደርግ ይችላል፡፡የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ባስጠበቀ ሁኔታ የሚደረግ ምርት ግብይትን በሚመለከት የኤሌክትሮኒክ ግብይት መድረክ እንዲሁም

የበቃል በማስተጋባት የማበያያ ሜድረክ የተፈጸሙ ግብይቶችን ዝርዝር ሚጃ በሙሉ የተሳታፊዎች ማንነት ጨምሮ ለተገበያዮች እንዲታይ ያደርጋል፡፡ የተከናወኑ ግብይቶች በሙሉ በተከናወኑበት ዕለት በክፍያና ርክክብ መሜያ መሠረት ክፍያ እንዲፈፀም ለምርት ገበያው የክፍያ ሚፀሜ ተቋም መቅረብ አለባቸው።"

(48) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 5.5.7.3 (ሸ) የነበረው 5.5.9.3 (ሸ) በሚል ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"(ሸ) የትእዛዝ አይነት (ገበያ (የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ባስጠበቀ ሁኔታ ለሚፕይደረግ ምርት ግብይት፣ ገደብ)።"

(49) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 5.5.8.1 የነበረው 5.5.10.1 በሚል ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"5.5.10.1 እያንዳንዱ በግብይት ሜድረኩ ላይ ወል የሚገዛ ወይም የሚሸጥ የሜድረክ ተወካይ ከግብይቱ ጋር የተያያዘ ሚጃ ለማያዝ በአባሉ ወይም በተፈቀደለት ወኪል የተሞላና በንዑስ አንቀጽ **5.5.9.3** ሥር የተዘረዘሩትን ሚጃዎች የያዘ የትዕዛዝ ትኬት ማጠቀም አለበት።"

(50) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 5.5.12.1 የነበረው ንዑስ አንቀጽ 5.5.14.1 በሚል ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"5.5.14.1 በግብይት ሜድረኩ ላይ ወል የገዛ ወይም የሸጠ እያንዳንዱ የሜድረክ ተወካይ የሜምሜያወን የተሞላና የጊዜ ማህተም የተደረገበት የትዕዛዝ ትኬት ቅጂ በግብይት አሰራር ማዘጋቢው እንዲማዘገብ እና ትኬቱ ከተሞላ ምርት ገበያው በሚወስነው የጊዜ ገደብ ወስጥ ግብይት እንዲፈፀም ማስተላለፍ አለበት።"

(51) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 5.5.14 የነበረው ንዑስ አንቀጽ 5.5.16 በሚል ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"5.5.16 በግብይት ሜድረኩ ላይ የተከናወኑና የተማዘገቡ ግብይቶችን ሚጋገጥ
እያንዳንዱ በግብይት ሜድረኩ ላይ ሽያጭ ወይም ግዥ የሚፕስፈፅም የሜድረክ ተወካይ ከምርት ገበያው ቅጥር ግቢ ከመውጣቱ በፊት የአባላት ግብይቶች ለክፍያና ርክክብ አፈፃፀም መተላለፋቸውን የሚጋገጥ ኃላፊነት አለበት። የክፍያ ርክክብ ሚፀሜ የእያንዳንዱን ምርት ሜብ ግብይት ክፍለ ጊዜ ሲያበቃ ለሜድረክ ተወካዮ የማስታረቂያ ሪፖርት ማጠት አለበት። የግብይት ተወካይ የሚጋገጫ ሪፓርት ላይ ሚፈረም በሪፖርቱ ላይ ለተጠቀሱት ግዴታዎች ለማዛት ስምምነት ለሜደረሱ ማስረጃ እንደሆነ ይቆጠራል።"

(52) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 5.5.15(ሀ) የነበረው ንዑስ አንቀጽ 5.5.17(ሀ) በሚል ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"5.5.17

ሀ. ኤሌክትሮኒክ የግብይት ሜድረክ ስርዓት ለኤሌክትሮኒክ የግብይት ተወካይ እና የራሱን መሜያ ለሚፕስገባ ደንበኛ የማስታረቂያ ሪፓርት ማጠት አለበት፡፡ የማስታረቂያ ሪፓርት ይዘት እና መቼ እንደሚሰጥ ምርት ገበያው በየጊዜው ሊወስን ይችላል፡፡ የግብይት ተወካይ

የሚረጋገጫ ሪፓርት ላይ ሜፈረም በሪፖርቱ ላይ ለተጠቀሰት ግደታዎች ለማዛት ስምምነት ለመደረሱ ማስረጃ እንደሆነ ይቆጠራል።"

(53) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 5.5.18.4 የነበረው ንዑስ አንቀጽ 5.5.20.4 በሚል ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"5.5.20.4 የምርት ገበያው የማሻሻያ ወይም የማስተካከያ ጥያቄ ዝርዝርን፣ ጥያቄውን ያቀረበውን የግብይት ተወካይ ስምና ማሻሻያው ወይም ማስተካከያውን ያፀደቀውን የግብይት አሰራር ተቆጣጣሪ ወይም የተመደበ የገበያው ሰራተኛ ጨምሮ ሁሉንም የማሻሻያ ወይም የማስተካከያ ዝርዝር ይይዛል።"

(54) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 5.5.19.1 የነበረው ንዑስ አንቀጽ 5.5.21.1 በሚል ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"5.5.21.1 በጉድለት የሚፈፀም ስህተት

የግብይት ተወካይ በደንበኛው የተሰጠውን መመሪያ ሳይፈፅም ከቀረ ወይም ለምሳሌ የታዘዘውን ያህል ባለማዛት ወይም ባለመሸጥ ደንበኛውን በማስተናገድ ሂደት ስህተት ከሠራ እና መመሪያው ሊያገኝ ከሚገባው ዋጋ ጋር እኩል በሆነ የገበያ ዋጋ ለፈፀም ካልቻለ የግብይት ተወካዩ ለደንበኛው እና የግብይት አሰራር ተቆጣጣሪ ወይም የተመደበ የገበያው ሰራተኛ ማሳወቅ አለበት። በመቀጠልም ከሚከተሉት እርምጃዎች አንዱን መውሰድ አለበት፡-"

(55) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 5.5.19.3 (ሀ) የነበረው ንዑስ አንቀጽ 5.5.21.3(ሀ) በሚል ተሸጋሽጎ የመጀመሪያው አረፍተ ነገር እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

" ሀ. ግድፈት ያለበት ወይም መግባባት የሌለባቸው ግብይቶች ግብይቱ ከማለቁ በፊት የግብይት ተወካዩ የሚከተሉትን ዝርዝሮች በግልፅና በትክክል የሚያሳይ የግብይት ማስተካከያ ደረሰኝ (ከዚህ በኋላ "ደረሰኝ" ተብሎ የሚጠራ) ማዘጋጀት ወይም እንዲዘጋጅ ማድረግ አለበት፡-"

(56) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 5.5.19.3(ለ) የነበረው ንዑስ አንቀጽ 5.5.21.3 (ለ) በሚል ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"ለ. ደረሰኙ እንደተሞላ የመድረክ ተወካዩ የትዕዛዝ ቲኬቱን ከደረሰኙ ጋር በማያያዝ ደረሰኙንና የግብይት ማዘገቡን ለግብይት አሰራር ተቆጣጣሪ ወይም የተመደበ የገበያው ሰራተኛ ያስተላልፋል። የግብይት አሰራር ተቆጣጣሪው ወይም የተመደበ የገበያው ሰራተኛም ሰነዶቹ የተሟሉ መሆኑንና ደረሰኙ ሜፈረሙን ፊርማ በሚረጋገጥ አንዱን ቅጂ ለምርት ገበያው ማስቀረት አለበት።"

(57) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 5.5.19.3 (ሐ) (i) የነበረው ንዑስ አንቀጽ 5.5.21.3 (ሐ) (i) በሚል ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"i. የላይኛውን ቅጂ ለግብይት አሰራር ማዘጋቢው ያቀርባል፤ የግብይት አሰራር ማዘጋቢው ደረሰኙ ላይ የጊዜ ማህተም በማድረግ መቀበሉን ያረጋግጣል።"

(58) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 5.5.23 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 5.5 ስር ተጨምሯል፡፡

"5.5.23 በክልል የግብይት ማእከላት የኢንተርኔት መቋራረጥ

በክልል የግብይት ማእከላት የኢንተርኔት በመቋራረጡ ምክንያት የግብይት ክፍለ ጊዜዎችን የሚያናጉ ሁኔታዎች ከተፈጠሩ የምርት ገበያው አመራር የገበያውን ጥቅም ከግምት ወስጥ በማስገባት አስፈላጊውን እርምጃ ይወስዳል፡፡"

(59) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 5.6.2.4 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"**5.6.2.4** ለማከማቸት የሚቻለው አነስተኛ ማጠን በምርት ገበያው ግብይት በሚፈረግባቸው ወሎች በሚወሰነው ማጠን መሰረት ይሆናል፡፡"

(60) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 6.2 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"6.2 መዝገብ መያዝ

አባላት በምርት ገበያው የተፈቀዱ በሁሉንም ወሎች ላይ የተደረጉ ግብይቶቻቸውን በመዝገብ መያዝ አለባቸው። አባላት በምርት ገበያው ለሚፈፅሟቸው ግብይቶች የራሳቸውን ግብይት እና የደንበኞቻቸውን ግብይቶች መዝገብ ለየብቻ መያዝ አለባቸው። አባላት ለእያንዳንዱ ደንበኛቸው ትዕዛዝ የተቀበሉበትን ጊዜና ቀን፣ የተፈፀሙ ዝርዝር ትዕዛዞችንና የሂሳብ መዝገቦች የያዘ መዝገብ ለአስር ዓመት በመያዝ በምርት ገበያው፣ በቦርዱ ወይም/እና በባለሥልጣኑ በተፈለገ ጊዜ ማቅረብ አለባቸው።"

(61) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 6.3.4 ርእስ እንደሚከተለው ተሻሽሎ በፊተት የነበረው አንቀጽ 6.3.4.1 ሆኖ ተሸጋሽጓል፡፡

" 6.3.4 አስቀድሞ የተመቻቸ ሽያጭ ወይም መድሎ"

(62) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 6.3.4.2 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 6.3.4 ስር ተጨምሯል፡፡

"**6.3.4.2** እያንዳንዱ ሻጭ እና የግብይት ተወካይ በገዦዎች መካከል ማንኛውም አይነት ከፍትሃዊነትና ርትአዊነት የግብይት መርሆችን የሚቃረን መድሎ ከማድረግ ተከልክሏል።"

(63) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 6.3.8 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

"6.3.8 የተፈፀሙ ግብይቶችን ማሳወቅ

ማንኛውም በቃል በማስተጋባት በተከናወነ ግብይት ላይ የተሳተፈ የመድረክ ተወካይ ግብይቶቹ የተፈፀሙበትን ዋጋ ለግብይት አሰራር መዘጋቢው ወይም ለግብይት አሰራር ተቆጣጣሪ ወይም ለተሰየመው የምርት ገበያ ሰራተኛ ሳያሳውቅ መቅረት የለበትም።"

(64) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 6.4.6.1.1, 6.4.6.1.2 እና 6.4.6.1.3 እንደሚከተለው ተሻሽሏል

"6.4.6.1.1 በግብይት መድረኩ የፀና የተዛማጅ ግብይት ለሚፈፀም ትዕዛዞቹ በመጀመሪያ ደረጃ በአንድ የግብይት ክፍለ ጊዜ ቢያንስ ሁለት ጊዜ ተመሳሳይ ዋጋ በመድረኩ ተሰጥቷቸው በጨረታ ወይም ለሽያጭ በይፋና በወድድር ቀርበው ጨረታውም ሆነ ሽያጩ በሌላ የማበያያ መድረክ ተወካይ ተቀባይነት ካላገኙ ትዕዛዙ በቀጥታ ተፈፅሞ ወዲያው የተዛመደው ማጠን ማለፅ አለበት

። ይህ ዓይነት ግብይት የግብይት አሰራር ተቆጣጣሪ ወይም የተሰየመው የምርት ገበያ ሰራተኛ በአካል በተገኘበት ሚፈፀም አለበት።

6.4.6.1.2 የፀና የተዛማጅ ግብይት የሚፈፅም የማበያያ መድረክ ተወካይ ይህንኑ በአግባቡ በተሞላ የትዕዛዝ ቲኬቱ ላይ በግልፅ ማስፈር አለበት። የትዕዛዝ ቲኬቱ ግብይቱ ሲፈፀም ተሞልቶ ወዲያውኑ ለግብይት አሰራር ተቆጣጣሪ ወይም ለተሰየመው የምርት ገበያ ሰራተኛ ለማጣራት፣ የጊዜ ማህተም ለማድረግና ለአጭር ፊርማ መቅረብ አለበት።

1.4.6.1.3 ትዕዛዞችን የሚቀበለው ወይም የሚፈፅመው የመድረክ ተወካይ ከአገናኝነት ወጪ በግብይቱ ላይ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ የራሱ ጥቅም ሊኖረው አይችልም። አገኛኝ አባሉ ተዛማጅ ግብይት ለፈጸሟላቸው ሁለት ደንበኞቹ ማሃከል ምንም የጥቅም ግጭት እንደሌለ ሚረጋገጫ ሚፈረም አለበት፡፡"

(65) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 6.6 (ረ) እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"ረ. አሳሳች ማሆን፡- የምርቶችን ዋጋ፣ ጥራት፣ ማጠን እና አይነት ማሳሳት ወይም ለማሳሳት መሞከር፣"

(66) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 7.7 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

"7.7 በምርት ገበያው የተፈቀዱ የወል ግብይቶች በሙሉ በክፍያና ርክብክብ ሚፀሚያ መመዝገብ ፣ መጣራት እና ሚጸም ያለባቸው ሲሆን ፣ በዚህ ደንብ/የወስጥ ደንብ የሚገዙ ይሆናል።"

(67) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 7.8 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"7.8 የምርት ገበያው አባላት በግብይት መድረኩ ላይ ለደንበኞቻቸው ለፈጸሙት ለእያንዳንዱ ግብይት የትዕዛዝ ቲኬቶች ማውጣት አለባቸው። እነዚህ የትዕዛዝ ቲኬቶች በምርት ገበያው በተዘጋጀው ቅፅ መሠረት ብቻ ማዘጋጀት አለባቸው። አባላት በምርት ገበያው የግብይት ስርዓት መሠረት ላልተፈፀሙ ሚኾቸውም ግብይት የትእዛዝ ቲኬት ማስጠት የለባቸውም።"

(68) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 7.10 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 7 ስር ተጨምሯል፡፡ ከንዑስ አንቀፅ 7.10 እስከ 7.25 የነበሩት ከንዑስ አንቀፅ 7.11 እስከ 7.26 ሆነው ተሸጋሽገዋል፡፡

"7.10 የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ገላጭ በሆነ የግብይት ሥርዓት የተካተቱ ምርቶችን የሚገዙ ገዢዎች የምርቶቹን ወሎች ዝርዝር ቅድሙ-ሚኗዎች በአንቀጽ 5.3.6 ላይ በተጠቀሰው ማሰረት ከግብይት አስቀድሞ የማገኘት መብት አላቸው፡፡"

(69) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 7.11 ነበረው 7.12 ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"7.12 የምርት ገበያው ለግብይት የተፈቀዱ ወሎች ዝቅተኛ የዋጋ ጭማሪ እንቅስቃሴ ማጠን፣ የግብይት ማለኪያና ዋጋ የሚጠራው በዚህ ድንጋጌ ለዚያ ወል በተቀማጠው ድንጋጌና ወሉ ለተደረገበት ምርት በተሰጠው ደረጃ መሠረት ማሆን አለበት። የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ገላጭ በሆነ ግብይት በምርት ገበያው የግብይት ደንቦች ማሰረት የግብይት ማለኪያና ዋጋ የሚጠራው ከምርቱ ደረጃ በተጨማሪ በሚቀማጡ በሌሎች የግብይት ማለኪያዎች የምርቱ ባለቤት፣ የምርቱ በመገበት አካባቢ፣ የማጠቢያ/የማበጠሪያ ቤቱ፣ እና የማሰሉት ላይ በመሞርኮዝ ነው፡፡"

(70) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 7.16 ነበረው 7.17 ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"7.17 የሁሉም የምርት ግብይት ወሎች ርክክብ በምርት ገበያው መጋዘኖች ወይም የተከለሉ ጥበቅ የማቆያ ስፍራዎች ወይም ምርት ገበያው ባፀደቀውና በሰየመው አንድ ወይም ከአንድ በላይ በሆኑ መጋዘኖች ወይም የተከለሉ ጥበቅ የማቆያ ስፍራዎች ወይም የሚፈፀም መሆን አለባቸው።"

(71) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 7.24.1 የነበረው 7.25.1 ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡ ፡ ፡

"7.25.1 የስልጠና፣ ምርምርና የግብይት ማስፋፍያ መምሪያ የአንድን ምርት መመዘኛ እና ደረጃ ለማውጣት ወይም ለማሻሻል የሚያስፈልጉ ትንታኔዎችን በጽሁፍ በማዘጋጀት የደረሰበትን መደምደሚያ ለዚሁ ምርት ተብሎ ለተቋቋመው የቴክኒክ አማካሪ ጉባኤ (ከዚህ በኋላ "አማካሪ ጉባኤ" እየተባለ ይጠቀሳል) ማቅረብ አለበት፡ ፡ "

(72) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 7.24.2 (ለ) የነበረው 7.25. 2 (ለ) ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል

"7.25.2(ለ) ከኢትዮጵያ ተስማሚነት ምዘና ድርጅት የሚወከል አንድ የቴክኒክ ባለሙያ፣"

(73) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 7.24.2.5 የነበረው 7.25.2.5 ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡ ፡

"7.25.2.5 የአማካሪ ጉባኤው የምርት ደረጃ እና ክፍፍልን ቴክኒካዊ ጉዳዮች በተመለከተ ለስልጠና፣ ምርምርና የግብይት ማስፋፍያ መምሪያ በጽሁፍ የወሳኔ ሃሳብ ማቅረብ አለበት፡ ፡ "

(74) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 7.24.3 የነበረው 7.25.3 ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡ ፡

"7.25.3 ለስልጠና፣ ምርምርና የግብይት ማስፋፍያ መምሪያ ከአማካሪ ጉባኤው በተሰጠው ቴክኒካዊ የወሳኔ ሃሳብ ላይ የገበያ ትንታኔ በማከናወን የግብይት ወል ረቂቅ ማዘጋጀት አለበት፡ ፡ "

(75) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 7.24.5 (መ) የነበረው 7.25.5(መ) ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡ ፡

"መ. ሕጋዊ እወቅና ያላቸው የኢንዱስትሪ ማህበራት ወይም ወካይ ተቋማት ከሌሉ ለስልጠና፣ ምርምርና የግብይት ማስፋፍያ መምሪያ የንግድ ዘርፉን በመተንተን አግባብነት ላለው ተወካይ በምርት ገበያው ዋና ስራ አስፈጻሚ ጥሪ እንዲደረግ ለወሳኔ ማቅረብ አለበት፡ ፡ "

(76) ከደንቡ ንዑስ አንቀፅ 7.24.8 እስከ 7.24.10 የነበረው 7.25.8 እስከ 7.25.10 ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለው ተሻሽለዋል፡ ፡

"7.25.8 የስልጠና፣ ምርምርና የግብይት ማስፋፍያ መምሪያ ከሚመለከታቸው የምርት ገበያው ዋና መምሪያዎች ጋር በመመካከር እንዲሁም ከአማካሪ ጉባኤው እና ከኢንዱስትሪ ምክክር ኮሚቴ ያገኘውን አስተያየት በመጠቀም ወሉን የሚጨረሻ ቅርጽ በማስያዝ ከሕግ አንጻር እንዲፈተሽ ለሕግ ማከበሪያ ዋና መምሪያ ማቅረብ አለበት፡ ፡

7.25.9 የሕግ ማከበሪያ ዋና መምሪያ የሚጨረሻ ቅርጽ የያዘውን ወል ለምርት ገበያው ቦርድ ወሳኔ ማቅረብ አለበት፡ ፡

7.25.10 የሕግ ማስከበሪያ ዋና ማምሪያ የምርት ገበያወን ቦርድ ይሁንታ ካገኘ በኋላ ወሉን እንዲያጸድቀው ለኢትዮጵያ ምርት ገበያ ባለስልጣን ማላክ አለበት፡፡"

(77) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 7.24.13 የነበረው 7.25.13 ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"7.25.13 ማንኛወም ፍላጎቱ ያለው የምርት ገበያው አባል የወል ማሻሻያ ሃሳቡን ለምርት ገበያው ማቅረብ ይችላል፡፡

7.25.13.1 የምርት ገበያው የምርት የቴክኒክ ባለሞያ የቀረበወን የወል ማሻሻያ ሀሳብ ከመረመረና በምርት ገበያው አሜራር ይሁንታ ካገኘ በኋላ የወል ማሻሻያ ሃሳቡን ወድቅ ለማድረግ ወይም በንዑስ አንቀፅ 7.24.5 መሰረት ለኢንዱስትሪ ምክር ኮሚቴ ሊመራ ይችላል፤

7.25.13.2 የምርት ገበያው በንኡስ አንቀጽ 7.24.13.1 መሰረት በሰጠው ወሳኔ ቅር የተሰኘ አካል ወሳኔው በደረሰው በአስር ቀናት ወስጥ ይግባኙን ለኢትዮጵያ ምርት ገበያ ባለሥልጣን ማቅረብ ይችላል፡፡

7.25.13.3 ባለሥልጣኑ ከላይ በንኡስ አንቀጽ 7.24.13.2 መሰረት በቀረበለት ይግባኝ የሚሰጠው ወሳኔ የመጨረሻ ይሆናል፡፡"

(78) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 7.25.14 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 7.25 ስር ተጨምሯል፡፡

''7.25.14 የኢንዱስትሪ ምክር ኮሚቴ በንዑስ አንቀፅ 7.24.5 መሰረት ፍላጎቱ ያለው የምርት ገበያው አባል ወይም በምርት ገበያው ያቀረበለትን እና አግባብነት አለው ብሎ ያመነበትን ማናቸውንም የወል ማሻሻያ ሃሳብ ለምርት ገበያው ለማቅረብ ይችላል፡፡

''7.25.14.1 የኢንዱስትሪ ምክር ኮሚቴ በሰጠው ወሳኔ ቅር የተሰኘ ሰው ወሳኔው በደረሰበው በአምስት ቀናት ወስጥ ይግባኙን ለምርት ገበያው ማቅረብ ይችላል፡፡ የምርት ገበያው ይግባኙ በደረሰው በአምስት ቀናት ወስጥ ወሳኔ መስጠት አለበት፡፡

7.25.14.2 የምርት ገበያው በሰጠው ወሳኔ ቅር የተሰኘ ሰው ወሳኔው በደረሰው በሰላሳ ቀናት ወስጥ ይግባኙን ለምርት ገበያ ባለስልጣን ማቅረብ ይችላል፡፡

7.25.14.3 ባለስልጣኑ ከላይ በንፁስ አንቀፅ 7.24.14.2 መሰረት በቀረበለት ይግባኝ የሚሰጠው ወሳኔ የመጨረሻ ይሆናል፡፡"

(79) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ 8.2 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 8 ስር ተጨምሯል፡፡ ከንዑስ አንቀፅ 8.2 እስከ 8.14 የነበሩት ከንዑስ አንቀፅ 8.3 እስከ 8.15 ሆነው ተሸጋሽገዋል፡፡

"8.2 የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ገላጭ የሆነ አቅርቦት ምርትን የጫኑ ተሽከርካሪዎች የተከለሉ ጥብቅ የማቆያ ስፍራዎች ስለማስቀመጥ

8.2.1 በተከለሉ ጥብቅ የማቆያ ስፍራዎች እንዲቀመጡ በቀረቡና ደረሰኝ በሜቆረጥላቸው ምርቶች እንዲሁም ከረጢቶችና ማጠቅለያዎች ሁኔታ ላይ የመጀመሪያ ምርመራ ማድረግ፣

8.2.2 የምርት አቅርቦት የጫኑ ተሽከርካሪዎች ላይ የተጫነው ምርት ናሙና ለመወሰጃ በተዘጋጀው ቦታ ላይ መውረድ ይኖርበታል፡፡

8.2.3 በምርት ገበያው የናሙና አወሳሰድ ሥርዓት መሠረት ወካይ ናሙና መወሰድ ይኖርበታል፣

8.2.4 ከተሽከርካሪው ላይ የወረደውን ምርት ሙሉ ለሙሉ የምርት አቅርቦቱን ጫኖ ያመጣው ተሽከርካሪ ላይ ተመልሶ መጫን ይኖርበታል፣

8.2.5 በምርት ገበያው የምርት ደረጃ መመዘኛ መሠረት የደረጃ ትንተና ማካሄድ ፣የደረጃ ሪፖርት ቅፅ መሙላት፣

8.2.6 ምርትን መዝኖ የሚዛን ትኬቱን በትክክል መሙላት፣

8.2.7 የምርት ናሙና ተወስዶ ደረጃ የወጣላቸው እና ሽያጭ የሚጠብቁ የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ገላጭ የሆነ አቅርቦት ምርትን የጫኑ ተሽከርካሪዎች የተከለሉ ጥብቅ የማቆያ ስፍራዎች ወስጥ በወሉ የተጠቀሰው የመቆያ ጊዜ እስከሚያበቃበት ድረስ መቆየት ይችላሉ፡

8.2.8 የተለያየ ደረጃ የወጣላቸው ምርቶችን የያዙ ጭነቶች መጋዘን ወስጥ ገብተው ይቀመጣሉ፡፡

8.2.9 የተከለሉ ጥብቅ የማቆያ ስፍራዎች የተቀመጡ የምርት ጭነቶች በተጠቀሰው የመቆያ ጊዜ ወስጥ ካልተሸጡ በወሉ በተጠቀሰው ማስረት መጋዘን ወስጥ ገብተው ይቀመጣሉ፡፡"

(80) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 8.2.1 ነበረው 8.3.1 ሆኖ ተሻሽሎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"**8.3.1** ምርቱን በምርት ገበያው ለማሻጥ የፈለገ ማንኛውም አባል ወይም ደንበኛ፤ ወይም የአባሉ ወይም የደንበኛው ተወካይ ወይም ማንኛውም ሰው (ከዚህ በኋላ "አስቀማጭ" ተብሎ ይጠቀሳል፡፡) በምርት ገበያው በተሰየመ ሚከማቻ መጋዘን ወስጥ ምርቱን ከግብይቱ ቀን በፊት ባለው የሚጨረሻ የግብይት ቀን በምርት ገበያው የስራ ሰዓት ወስጥ ማስቀመጥ አለበት፡፡"

(81) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 8.2.3 ነበረው 8.3.3 ሆኖ ተሻሽሎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"8.3.3 የምርት ገበያው የሚከማቻ መጋዘን በደንቡ ንኡስ አንቀጽ 8.3.2 ስር ካለበት ግዴታ በተጨማሪ ሚኒስቴሩ ባወጣቸው ደንቦች እና መመሪያዎች ማስረት የአቅርቦት ቡና እና ተረፈ ምርት ቡናን የሚመለከት ሚረጃ አግባብነት ላለው የመንግስት አካል ሪፖርት ያቀርባል፡፡"

(82) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 8.3.3.5 ነበረው 8.4.3.5 ሆኖ ተሻሽሎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"8.**4**.3.5 የደረጃ ዝርዝር መመዘኛን ወይም የምርቱን ማለያዎች መሠረት በማድረግ ምርትን ማስቀመጥ፤"

(83) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 8.3.4.1 (ሐ) ነበረው 8.4.4.1 (ሐ) ሆኖ ተሻሽሎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"ሐ. ምርቱ በሚከማቻ መጋዘን በሚቆይበት ጊዜ ደረጃው ወይም የምርቱ ማለያና ማጡ ሳይጓደል ማጠበቁን የሚያረጋግጡ እርምጃዎች መወሰዳቸውንና ጥንቃቄ ሚደረጉን ሚረጋገጥ፣"

(84) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 8.5.5 ነበረው 8.6.5 ሆኖ ተሻሽሎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"8.6.5 በሚከማቻ መጋዘን ወይም በተከለለ ጥብቅ የማቆያ ስፍራ የሚቀመጡ ምርቶችን ደረጃ ማስጠት የሚችሉት የተመዘከረላቸው የምርት ደረጃ መዳቢዎች (አወጪዎች) ብቻ ይሆናሉ፡፡"

(85) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 8.5.9 ነበረው 8.6.9 ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"8.6.9 የምርት ገበያ የሚሰጠው የደረጃ ሠርትፍኬት፣ ኦሪጅናል፣ ግልባጭ ወይም ሌላ ቅጅ ስለ ሙሉ ፣ ምርቱ ስለተቀማጠበት መጋዘን ወይም የተከለለ ጥበቅ የማቆያ ስፍራ ስም እና ስለሚኘበት ቦታ፣ ስለ ምርቱ ደረጃ፣ ሠርትፍኬቱ ስለተሠጠበት ቀን እና የተመሠከረለት የምርት ደረጃ መዳቢ ፊርማን የሚያሰሉ ሚጃዎችን ሟዝ አለበት።"

(86) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 8.6.3 ነበረው 8.7.3 ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"8.7.3 የላቀ ደህንነትን እና ትክክለኛነትን ለሚረጋገጥ እያንዳንዱ ማከማቻ መጋዘን ወስጥ ደረጃ ለመወሰን አገልግሎት የሚጡ መሣሪያዎች አግባብነት ባለው የመንግስት አካል ተሞክረው እና ትክክለኛነታቸው ተረጋግጦ የምስክር ወረቀት ያገኛሉ።"

(87) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 8.9.1 ነበረው 8.10.1 ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

"8.10.1 ተፈጻሚነት ባለው ሕግ ካልተከለከለ በስተቀር በምርት ገበያው ሽያጭ ሳይፈጸም በማከማቻ መጋዘን ወይም በተከለለ ጥበቅ የማቆያ ስፍራ የተቀመጠ ምርት ከማከማቻ መጋዘን ሊወጣ ይችላል፡፡"

(88) ከንዑስ አንቀፅ 8.11.1 እስከ 8.11.2 የነበሩት ከንዑስ አንቀፅ 8.12.1 እስከ 8.12.2 ሆነው ተሸጋሽገው እንደሚከተለዉ ተሻሽለዋል፡፡

"8.12.1 በማከማቻ መጋዘን ያሉ ምርቶች የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካን ገላጭ ከሆነ ምርት በስተቀር የአስቀማጬ ምንነት ግምት ወስጥ ሳያስገቡ የተሰጣቸውን ደረጃና ማከማቻ መጋዘን የገቡበትን ቀን መሠረት በማድረግ ብቻ በማከማቻ መጋዘን ይቀመጣሉ።

8.12.2 ወደ መጋዘን የሚገቡት ምርቶች በምርት ገበያው ግብይት የሚፈጸምባቸው ወለሎች ወስጥ በተገለጸው ሚልኩ ደረጃቸውን በጠበቁ ኬሻዎች መታሸግ አለባቸው፡፡"

(89) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 8.12.6 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 8.12 ስር ተጨምሯል፡፡ ከንዑስ አንቀፅ 8.11.6 እስከ 8.11.14 የነበሩት ከንዑስ አንቀፅ 8.12.7 እስከ 8.12.15 ሆነው ተሸጋሽገዋል፡፡

<<8.12.6 በደንቡ አንቀጽ 8.11.5 ሥር ከተመለከቱት በተጨማሪ ማንኛውም የተከለለ ጥበቅ ማቆያ ሥፍራ የሚከተሉትን ተግባራት ማከናወን አለበት፡-

8.12.6.1 ወደተከለለው ጥበቅ ማቆያ ሥፍራ የሚገጡ ተሽከርካሪዎችን መቀበል እንዲሁም የምርት ሚከቢያ ደረሰኝ እና የምርት ማሻኛ ደረሰኝ ለማሠራት የሚገለግሉ የሚኪና መቀበያ ትኬቶችን ማስጠት፤

8.12.6.2 የሚገቡና የሚወጡ ተሽከርካሪዎችን ማዘገብ ማያዝ፤

8.12.6.3 የሚገቡና የሚወጡ ተሽከርካሪዎችን እና የየጭነቶቹን ክብደት ሐሷብ ማዘገብ በየዕለቱ የሚስታረቅ ሥሯ ማከናወን፤

8.12.6.4 ለእያንዳንዱ ጫት ልዩ የጫት ማለያ ካርዶችን ማሣጠትና በትክክል ማጠብቃቸውን መቆጣጠር፤ እና

8.12.6.5 በእያንዳንዱ የርክክብ ደረሰኝ ስለመቀመጣቸው የተረጋገጠላቸው ምርቶችን የጫኑ መኪኖች አቀማመጥ እያንዳንዱን ጫት ለይቶ ለማሚለከትና ርክክባቸውን ለሚፈጸም በሚያስችል ሁኔታ መከናወኑን ሚረጋገጥ፡፡ ››

(90) የደንቡ ንዐስ አንቀጽ 8.11.6 ነበረው 8.12.7 ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

‹‹8.12.7 ምርቱን በማከማቻ መጋዘን ወስጥ የሚከማቹትና ከመጋዘኑ የሚወጣት አሠራር መጀመሪያ የገባ መጀመሪያ ይወጣል /መግመዊ/ የሚባወን መርህ የተከተለ ይሆናል። የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካቸው የታወቀላቸው ጫቶች አቀማመጥና አወጣጥ የምርቱን ልዩ ማንነት ባስጠበቀ መልኩ መከናወን አለበት፡፡ ››

(91) የደንቡ ንዐስ አንቀጽ 8.11 ነበረው 8.12 ሆኖ ተሸጋሽጎ የሚከተለው አዲስ ንዐስ አንቀጽ 8.12.10 በደንቡ ንዐስ አንቀፅ ተጨምሯል፡፡

‹‹8.12.10 የማከማቻ ቤቱ ሥራ አስኪያጅ ብዛታቸው የተከለለ ጥብቅ የማቆያ ሥፍራው ከተመቻከረለት የማስተናገድ አቅም በላይ የሆኑ የአቅርቦት ምርት የጫኑ መኪኖችን ተቀብሎ ማስተናገድ የለበትም፡ ሆኖም የተከለለ ጥብቅ የማቆያ ሥፍራው ከተመቻከረለት የማስተናገድ አቅም የበለጠ ቁጥር ያላቸው መኪኖች በሚያጋጥማበት ሜኸቸውም ወቅት ምርት ገበያው በቅድሚያ እንዲያወቀው ተደርጎ ያፀደቀው ሲሆን ከአቅም በላይ የማጡት የጫት መኪኖች ወይም ናሙና የተሠራላቸው ጫቶች ወደ ጊዜያዊ የተከለለ ጥብቅ ማቆያ ሥፍራ እንዲቆዩ ይደረጋል፡፡ ››

(92) ከንዐስ አንቀፅ 8.11.10 እስከ 8.11.14 የነበሩት ከንዐስ አንቀፅ 8.12.11 እስከ 8.12.15 ሆነው ተሸጋሽገው እንደሚከተለዉ ተሻሽለዋል፡፡

‹‹8.12.11 በቀዳዳ ወደ ማከማቻ መጋዘኑ ወይም ወደ ተከለለው ጥብቅ ማቆያ ሥፍራ የሚገባ የወሃ ፍሳሽ መግታት ይኖርበታል። ጥንቃቄ ሚድረጉ ሳይጓደል የተከማቸው ወይም የተጫነው ዕቃ እርጥበት ካዘለ ዕቃው ከሌሎች ተለይቶ ሊቀመጥ የሚገባው ሲሆን ይህንንም የምርት ገበያው ወዲያወኑ እንዲያወቀው መደረግ አለበት።

8.12.12 አግባብነት ባለው የመንግሥት አካል የተከለከለ ዕቃ በማንኛውም ጊዜ በማከማቻ መጋዘን እና በተከለለ ጥብቅ ማቆያ ሥፍራ ማስቀመጥ የተከለከለ ነው።

8.12.13 ማከማቻ መጋዘኑ ወይም የተከለለ ጥብቅ ማቆያ ሥፍራው የተመቻከረለትን ምርቶች ለማስቀመጥ የሚያገለግሉ መሳሪያዎች፣ ለተከለከሉ ዕቃዎች መገልገያ ጥቅም ላይ መዋል የለባቸውም።

8.12.14 እያንዳንዱ ማከማቻ መጋዘን ወይም የተከለለ ጥብቅ ማቆያ ሥፍራ የገባወን የእሳት አደጋ መከላከያ እና የቁጥጥር መሣዣ ኢንሹራንስ ፖሊሲ እንደዚሁም የምርት ገበያው በፅሑፍ ያስቀመጣቸውን የወሳኔ ሀሳቦች ማክበር ይኖርበታል።

8.12.15 እያንዳንዱ የማከማቻ መጋዘን ወይም የተከለለ ጥብቅ ማቆያ ሥፍራ ለፀደቀ የከምችት ቦታ እና ለተቆለፈ የናሙና ሳጥን የ24 ሠዓት የደህንነት ጥበቃ አገልግሎት የማስጠት ግዴታ አለበት ። ››

(93) ከንዑስ አንቀፅ 8.12.1 እስከ 8.12.7 የነበሩት ከንዑስ አንቀፅ 8.13.1 እስከ 8.13.7 ሆነው ተሸጋሽገው እንደሚከተለዉ ተሻሽለዋል፡፡

<<8.13.1 የማከሚያ መጋዘን ሰራተኛ ተባዮችንና አጥፊ እንስሳትን የማከሚያ መጋዘኑ ወይም የተከለለ ጥብቅ ማቆያ ሥፍራው ከሚገኝበት አካባቢ ለማራቅ ማናቸውንም አስፈላጊ እርምጃ መውሰድ ያለበት ሲሆን እርምጃው የተከማቹ ምርቶች አለማበከላቸውን ለሚረጋገጥ በሚያስችል ሁኔታ የታቀደ መሆን ይኖርበታል። የማከሚያ መጋዘኑ አሚራር የቁጥጥር ዘዴውን እንደዚሁም ምርመራ የተከናወነበትን ወይም የተበላሸው የተላከበትን ቀን በሠንድ ላይ ማስፈር አለበት።

8.13.2 በተቻለ ማጠን ምግብነት ያላቸው ሽርፍራፊ ነገሮችን የማከሚያ መጋዘን አገልግሎት ከሚሰጥበት አካባቢ ወይም ከተከለለ ጥብቅ የማቆያ ሥፍራ ማራቅ/ወጪ ማድረግ ይገባል።

8.13.3 በማከሚያ መጋዘኑ ወይም በተከለለ ጥብቅ ማቆያ ሥፍራው አካባቢ ያሉ ሁሉም አትክልቶች ከመጋዘኑ መሠረት ቢያንስ በ3 ሜትር መራቅ አለባቸው። የማከሚያ መጋዘኑ አስተዳደር የቁጥጥር ዘዴንና ቀኑን በማዝገብ ማስፈር አለበት።

8.13.4 የማከሚያ መጋዘን አስተዳደሩ አእዋፍ ማከሚያ መጋዘኑ ካለበት አካባቢ እንዳይርቁ እና ወደ ማከሚያ መጋዘኑ ወይም ወደ የተከለለ ጥብቅ ማቆያ ሥፍራው እንዳይገቡ ለመከላከል ማንኛውንም አስፈላጊ እርምጃ መውሰድ ያለበት ሲሆን ይህም ጥልፍልፍ ሽቦን ከመስኮት፣ቬንትሌር እና ከማንኛውም ቀዳዳ በላይ መትከልን ያካትታል።

8.13.5 ሁሉም ዓይነት እንስሳትና አእዋፍ ከማከሚያ መጋዘኑ ወይም ከተከለለ ጥብቅ ማቆያ ሥፍራው እና አካባቢው መወገድ አለባቸው።

8.13.7 የማከሚያ መጋዘኑን ወይም የተከለለ ጥብቅ ማቆያ ሥፍራውን ከተባይ ለማጠበቅ ሚኒስቴር መ/ቤቱ፣ የዕፅዋት ጥበቃና ተቆጣጣሪ መምሪያ እንዲሁም የአካባቢ ጥበቃ ባለስልጣን የተቀበላቸው ፀረ ተባይ መድሀኒቶች ብቻ አገልግሎት ላይ እንዲውሉ ይደረጋል። ዚንክ ፎስፈረስን የያዘ ፀረ-አጥፊ እንስሳት መድሀኒት በማከሚያ መጋዘን ወይም በተከለለ ጥብቅ ማቆያ ሥፍራ ወስጥ ጥቅም ላይ መዋል የለበትም ።>>

(94) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 8.13.1 ነበረው 8.14.1 ሆኖ ተሸጋሽጎ እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

<<8.14.1 ማከሚያ መጋዘኑ ወይም የተከለለ ጥብቅ ማቆያ ሥፍራው በማንኛውም ጊዜ የእሳት አደጋን ከሚያባብሱ ወይም በማከሚያ መጋዘኑ የተቀመጡ ምርቶች አያያዝን ከሚያሰናክሉ ገለባ፣ ጥራጊ ወይም የዕቃ ክምችት ነፃ መሆንና ንፅህናውም በበቂ ሁኔታ ማጠበቅ ይኖርበታል>>

(95) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 8.14 ነበረው 8.15 ሆኖ ተሸጋሽጎ የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ 8.15.3 ተጨምሯል፡፡

<<8.15.3 የማከሚያ ቤቱ በምርት ገበያው የመድህን ሽፋን እንዲደረግላቸው የተወሰነባቸውን ለሌሎችም የአደጋ ዓይነቶች ዋስትና መግባት አለበት፡፡>>

(96) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 9.1.2 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፤

"9.1.2 የአስቀማጩ ፊርማ በምርት ገበያው ሕግ በጠቅላላው እንደዚሁም በማከሚያ መጋዘኑ፣ በምርት ገበያው ማዕከላዊ ማከሚያ፣ በክፍያና ርክብክብ ሚዳሚያ ደንቦች በተለይ ለማዛት ስምምነት ለመድረሱ ማስረጃ እንደሆነ ይቆጠራል።"

(97) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 9.1.4 እና 9.1.5 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

‹‹9.1.4 ወደ ማከማቻ መጋዘን በከፊል ለሚደረግ እያንዳንዱ ምርት ክምችት ይህንኑ የሚያመለክት የእቃ ርክክብ ቮውቸር ይሰጣል። ለሻጩ ወይም ለወከሉ የተሟላ የእቃዎች ርክክብ ደረሰኝ የሚሰጠው ሙሉ በሙሉ ምርቱ ሲከማች ብቻ ነው።

9.1.5 በማከማቻ መጋዘኑ የዕቃ ርክክብ የኤሌክትሮኒክስ ደረሰኝ በኤሌክትሮኒክስ እና በህትመት ሜልክ ሟዝና ምርቱ ተቀማጭ በሆነበት ቀን ወደ ምርት ገበያው የመጋዘን ኦፕሬሽን ክፍል መተላለፍ አለበት››

(98) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 9.3.8 እና 9.3.9 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

‹‹9.3.8 ከማከማቻ መጋዘን ደረሰኝ ጊዜ ማብቃት፣ ዘግይቶ ከሚከብ እና በምርት ገበያው የተፈጸመ ሽያጭ ሳይኖር ምርትን ከማከማቻ መጋዘን ከማውጣት እንዲሁም ከማከማቻ አገልግሎት ደረሰኝ ይራዘምልኝ ጥያቄዎች ጋር የተያያዙ ቅጣቶችን ማስተዳደር እና

9.3.9 ዘገባዎችን ማጣጣም።››

(99) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 9.4.1, 9.4.4 እና 9.4.5 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

‹‹9.4.1 የማከማቻ መጋዘን የዕቃዎች ርክከብ ኤሌክትሮኒክስ ደረሰኝ እንደፀደቀ፤ በአንፃሩ ይህንኑ ሚዛን ተንተርሶ ራሱን በራሱ በኤሌክትሮኒክስ ዘዴ ደረሰኝ በሚጢጥር ዘመናዊ አሠራር አማካይነት ወዲያወኑ የማከማቻ መጋዘን የኤሌክትሮኒክስ ደረሰኝ እንዲወጣለት ይደረጋል።

9.4.4 በምርት ገበያው ማዕከላዊ ማከማቻ መጋዘን የዳታ ማጠበበቂያ ሥርዓት ወስጥ የተከማቸው ዳታ ምርት ገበያው በብቸኝነት በሚቆጣጠረው የተለየ ስፍራ ተጠብቆ መቆየት ይኖርበታል። የምርት ገበያው ማዕከላዊ ማከማቻ ከሥሬው ጋር የተያያዙ ዳታዎች ባልተፈቀደላቸው ሠዎች እንዳይደረስባቸው በቂ የጥበቃ ሥርዓት ማዘርጋቱን ሚረጋገጥ ይኖርበታል።

9.4.5 የምርት ገበያው ማዕከላዊ ማከማቻ በእያንዳንዱ ዝርዝር ሐሷብ ወይም በማከማቻ ደረሰኙ የተረጋገጠው ምርት ያለበትን ወቅታዊ አቋም ወይም በአስቀሜጩ ባለቤትነት ማከማቻ መጋዘን ኤሌክትሮኒክስ ደረሰኝ ወስጥ ለተደረጉ ለወጦች የግብይት ሚለያንና የኦዲት ሚካታተያ እንዲኖር የሚያስችሉ በቂ እርምጃዎችን መወሰድ ይኖርበታል።››

(100) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 9.4.8 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

‹‹9.4.8 የማከማቻ መጋዘን ኤሌክትሮኒክስ ደረሰኝ የዕቃ ርክክብ ኤሌክትሮኒክስ ደረሰኝ መሠረት አድርጎ እንዲወጣ ይደረጋል። ምርቱን የጫነው መኪና የሠሌዳ ቁጥር፣ የተሣበው የሠሌዳ ቁጥር፣ የማጠቢያ ወይም የማበጠሪያ ቤቱ፣ ምርቱ የመጣበት ወረዳ፣ የምርት አስተማማኝነት ሚረጋገጫ የጥሬ እና የቅምሻ ወጤቶች፣ እና የመሣሠሉት ተጨማሪ ሚዝኖች የምርት ዱካቸው ተለይቶ ለታወቀላቸው ዕቃዎች የማከማቻ መጋዘን ኤሌክትሮኒክስ ደረሰኝ ለማሥራት ግብዓት ሆነው ያገለግላሉ፡፡››

(101) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 9.5.2.3 ሀ፣ሐ እና መ እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

‘’9,5.2.3 ስለሽያጭ እና ክፍያ

ሀ. ተበዳሪው እና ባንኩ የማከማቻ መጋዘን ኤሌክትሮኒክ ደረሰኙን ለሟጥ ከተስማሙ በኋላ የምርት ገበያው ማዕከላዊ ማከማቻ ሟዝው ለሽያጭ መቅረብ እንዳይችል የተደረገበትን ሁኔታ እንዲያነሳ እና ለክፍያና ርክብክብ ሚፈጸሚያ ማምርያ የብድር ሂሳቡን ዝርዝር እንዲሰጥ ባንኩ በኤሌክትሮኒክ ዘዴ ትዕዛዝ ማስተላለፍ አለበት፡፡

ሐ. በመቀጠል ተበዳሪው በሜግ የተሰጠውን የሚከፍል ማዘን ኤሌክትሮኒክ ደረሰኝ በምርት ገበያ ለሜሻፕ ይችላል፡፡ የምርት ገበያው ክፍያና ርክብክብ ሜጸሜ ማሟያ ሽያጩ ተከትሎ የምርት ገበያውን ክፍያና አግባብነት ያለውን ግብር ከቀነሰ በኋላ ቀሪውን ገንዘብ በቀጥታ ወደ ባንኩ የብድር ሂሳብ ገቢ ያደርጋል፡፡ የምርት ገበያው ማዕከላዊ ማከማቻም የባለቤትነት መብት ወደ ገዢው ማስተላለፍ አለበት፡፡

መ. በምርት ገበያው የተሸጠውን በሜግ ተሰጥቶ የነበረ የማከማቻ ማዘን ኤሌክትሮኒክ ደረሰኝ ክፍያ የምርት ገበያው ለባንኩ ወዲያውኑ ለማስተላለፍ እንዲችል ባንኩ የተበዳሪውን ስም፣ የምርት ገበያውን የደንበኛ መታወቂያና የብድር ሂሳብ ቁጥር ያካተተ የተበዳሪውን የብድር ሂሳብ ዝርዝር ሜግው ለሽያጭ መቅረብ እንዳይችል የተደረገበት ሁኔታ እንዲነሳ ከሚቀርብ ጥያቄ ጋር ለምርት ገበያው የክፍያና ርክብክብ ሜጸሜ ማሟያ ማስጠት አለበት፡፡"

(102) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 9.6.2.1 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

<<9.6.2.1 አቤቱታ አቅራቢ የጥያቄውን ባህሪ በመግለጽ አቤቱታውን ለምርት ገበያው በጽሁፍ ማቅረብ አለበት፡፡>>

(103) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 9.7.4 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

''9.7.4 ስለመዋጮው ዓይነት እና ሂሳብ

የምርት ገበያው በጥሬ ገንዘብ ወይም በሌላ ዓይነት ወይም ዘዴ ለካሳ ፈንዱ መዋጮ ሊያደርግ ይችላል፡፡ የምርት ገበያው የሚያደርገው መዋጮ የክፍያና ርክብክብ ሜጸሜ ማሟያ በሚዘጋጀው የካሳ ፈንድ ሂሳብ ገቢ ተደርጎ በየዓመቱ ኦዲት መደረግ አለበት፡፡"

(104) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 9.8 የመጀመሪያው አረፍተ ነገር እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

<<9.8 ስለ አስቀማጩ ሒሳብ

የአባላት ክፍል ለእያንዳንዱ አስቀማጭ የተለየ ሒሳብ /መዝገብ/ መክፈት እና መያዝ አለበት። >>

(105) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 9.8.2 እና 9.8.3 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

''9.8.2 ማዕከላዊ ማከማቻ ከማከማቻ ማዘኑ የቀረቡ ጥያቄዎችን ወይም ከክፍያና ርክብክብ ሜጸሜ የቀረቡ መመሪያዎችን በመቀበል በኋላም ይህንኑ የምርት ገበያው ያወጣውን ደንብ ተከትሎ ለአስቀማጩ በሚጋገጥ ከአስቀማጩ ሒሳብ የወጣ ወይም የገባ የማዘን ኤሌክትሮኒክስ ደረሰኝ ዝውውርን የሚያሳይ መዝገብ ሜዝ ይኖርበታል።

9.8.3 በአስቀማጩ ሒሳብ ገቢ የሚደረግ ገንዘብ ማከማቻ ማዘኑ ወይም ክፍያና ርክብክብ ሜፀሜ በኤሌክትሮኒክስ ወይም በማንኛውም መልክ ባቀረበው ጥያቄ ወይም በተሰጠው መመሪያ ሊደገፍ ይገባል።"

(106) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 9.9.1.1 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

<<9.9.1.1 የዕቃ ርክክብ የኤሌክትሮኒክስ ማስታወሻ፣ የርክክብ ማስታወቂያ፣ እና የማንሻ ማስታወሻ መዛግብት፣ >>

(107) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 9.9.1.3 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

''9.9.1.3 ከማከማቻ ማጋዘኑ እና ክፍያና ርክብክብ ሚጼጸሚ ወይም ለማከማቻ ማጋዘኑ እና ለክፍያና ርክብክብ ሚፀሚ የተላኩ ወይም የቀረቡ ጥያቄዎች እና ትእዛዞች የሚመለከት ማዛግብት ፤"

(108) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.1 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

''10.1 የምርት ገበያው የክፍያና ርክብክብ ሚጼጸሚ

10.1.1 የምርት ገበያው የክፍያና ርክብክብ ሚፀሚ ተግባራት በዳይሬክተሮች ቦርድ ወይም በዋናው ሥራ አስፈፃሚ የሚሾሙ ይሆናል። የዳይሬክተሮች ቦርድ ተስማሚ ሆኖ ሲያገኘው ለዋናው ሥራ አስፈጻሚ ወይም ለሌላ ማንኛውም ክፍያ ፈፃሚ ባንክ ተጨማሪ ሥልጣን ወይም ሀላፊነት በየጊዜው ሊሰጥ ይችላል።

10.1.2 በምርት ገበያው የተደረጉ ውሎች ተጥርተው ክፍያና ርክክብ በምርት ገበያው የክፍያና ርክብክብ ሚፀሚ ለፈጸምጣቸው የሚባ ሲሆን እንዳስፈላጊነቱ በግብይቱ ደንብ ወይም ሕግን ተከትሎ ባለሥልጣኑ በሚሰጠው መመሪያ ወይም ትዕዛዝ መሠረት ማጠናቀቅ / መሠረዝ / ይኖርባቸዋል።"

(109) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.2 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

''10.2 የክፍያና ርክብክብ ሚጼጸሚ ተቋም ዋስትና

10.2.1 በምርት ገበያው በየጊዜው የሚወሰኑ የተወሰኑ ምርቶችን የሚመለከቱ እንደዚሁም በዚህ ደንብ መሠረት በምርት ገበያው ግብይት ክፍያቸው ስለሚጼጸም ውሎች አከፋፈል በተመለከተ የምርት ገበያው የክፍያና ርክብክብ ሚጼጸሚ በአባላት ላይ ስላለ የተጣራ የገንዘብ ግዴታ እንደዚሁም ስለምርቱ ጥራት እውነተኛነት እና ርክክብ ወይም በምርት ገበያው ላይ ስለተደረገ ግብይት ለአባላቱ ዋስትና እንደሠጠ ይቆጠራል።"

(110) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.3.1 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፤

''10.3.1 ሁሉም ተገበያይ አባላት፣አገናኝ አባላት እና ክፍያ ፈጻሚ ገዙ-ብቻ ወስን ተገበያይ አባላት ክፍያ የሚጼጸም ግዴታ ያለባቸው አባላት ናቸው።የምርት ገበያውን የክፍያና ርክብክብ ሚጼጸሚ የክፍያ አፈጻጸም፣ የርክክብ እና የዋስትና አፈጻጸም አገልግሎት ቀጥተኛ ተጠቃሚ ለመሆን የሚችሉት እነርሱ ብቻ ናቸው።"

(111) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.3.3 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

''10.3.3 በምርት ገበያው የሚከናወኑ ግብይቶችን በተመለከተ ማንኛውም አባል በአባሉና በደንበኛው መካከል የተደረሰ የፀና ስምምነት ሣይኖር ውሎችን ሊፈፅም ፣ሊከፍል ወይም ሊዘጋ አይችልም። የስምምነቱ ቅጅ ለምርት ገበያው ማስጠት አለበት። ከዚያ በኋላ ስምምነቱ እስኪያበቃ ድረስ አባሉ በክፍያና ርክብክብ ሚፀሚ ካለው ሂሣብ የደንበኛውን ውል ሚፀም፣ ማዛጋት ወይም ማጥራት አለበት።

(112) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.3.4 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

''10.3.4 ክፍያ ፈጻሚ አገናኝ አባል ተቀባይነት ያለው የክፍያ ሚጼጸሚ አገልግሎት ስምምነት ከሚድረጉ በፊት ክፍያ ሚጼጸም የሚችል ገዙ-ብቻ ወስን ተገበያይ አባልን የመገዝያ ገንዘብ የሚስገባት ግዴታ የሚመለከት ክፍያ ለሚጼጸም አይችልም።የስምምነቱ አንድ ቅጂ ለምርት ገበያው ይሰጣል።ከዚህ በኋላ ስምምነቱ እስከቋረጥ ድረስ ክፍያ ሚጼጸም የሚችለው ገዙ-ብቻ ወስን ተገበያይ አባል ለገባቸው ውሎች አገናኝ አባሉ በክፍያና ርክብክብ ሚጼጸሚ ካለው ሂሳብ ክፍያ ይፈጽማል።"

(113) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.4.2 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

''10.4.2 ተገበያይ አባላት፣አገናኝ አባላት እና ክፍያ ፈጻሚ ገገር-ብቻ ተገበያይ አባላት ክፍያ ሚፈጸሚያ ባንክ ሆነው ከተሰየሙ በአንደኛው የባንክ ቅርንጫፍ ወስጥ ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን የባንክ ሂሳቦች መክፈት ይኖርባቸዋል።የተጠቀሱት አባላት በምርት ገበያው በሚጠየቀው መሰረት የራሳቸውን እና የደንበኞቻቸውን ገንዘብ፣የራሳቸውን እና የክፍያ ሚፈጸሚያ ገንዘብ የሚለየትን ጨምሮ የባንክ ሂሳቦችን እንቅስቃሴ በተሟከተ በምርት ገበያው የሚሄላለፉ ትእዛዞችን ማክበር ይኖርባቸዋል።ከሚከታቸው የባንክ ሂሳቦች የሚፈለገውን ገንዘብ የምርት ገበያው ወጪ በሚድረግ ክፍያዎችን ለማሟፈን እንዲችል የተጠቀሱት አባላት በባንክ ሂሳቦቻቸው ወስጥ በቂ ገንዘብ ማስቀመጥ ይኖርባቸዋል።ሻጭ-ብቻ ወስን ተገበያይ አባላት በክፍያ ሚፈጸሚያ ባንክ ማንኛውም ቅርንጫፍ የሽያጭ ገንዘብ መቀበያ የባንክ ሂሳብ መክፈት አለባቸው። ክፍያ ሚፈጸም የሚችሉ ገገር-ብቻ ወስን ተገበያይ አባላት የመግዣ ገንዘብ የማስገባት ግዴታቸውን በአገናኝ አባል በኩል የሚወጡ በመሆኑ የክፍያ ሚፈጸሚያ የባንክ ሂሳብ መክፈት አይጠበቅባቸውም። ''

(114) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 10.4.2.3 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.4.2 ስር ተጨምሯል፡፡

"10.4.2.3 ከላይ ከተገለጸው የባንክ ሂሳብ በተጨማሪ፣ ለራሱና ለሌሎች የሚገበያይ አገናኝ አባል በደንበኛው ጥያቄ ሲቀርብለት የደንበኛውን የተለየ ሂሳብ በንዑስ አንቀፅ 4.5.2 መሰረት በመክፈት የጋራ የባንክ ሂሳብ ከተፈተላቸው ደንበኞች ለይቶ መጠቀም ይችላል;

ሀ. የአባላት ለደንበኛ የመግዣ ገንዘብ ማስገቢያ የባንክ ሂሣብ

ለሌሎች የሚገበያዩ አባላት የመግዣ ገንዘብ ማስገቢያ የባንክ ሂሣብ መክፈት አለባቸው። ይሽም ደንበኞቻቸው የግዢ ገንዘብ የሚያስተላልፉበት ሂሳብ የሚከተሉትን ሁኔታዎች የሚያሟላ መሆን አለበት ።

I. አባሉ የመግዣ ገንዘብ ማስገቢያ የባንክ ሂሣብ ሕጋዊ ባለቤት መሆን፣
II. ለምርት ገበያው ያለ ቅድመ ሁኔታ የወጪ ክፍያ ለማጠየቅ ብቸኛ መብት የሚሰጥ ወክልና ሠነድ በአባሉ ሚፈረም፣
III. የደንቡ አንቀጽ 10.6.4 እንደተጠበቀ ሆኖ፣ አባሉ ከባንክ ሂሣብ ገንዘብ ለማውጣት የሚይፈቀድለት መሆን፣
IV. የምርት ገበያው የተጣራ ኤሌክትሮኒክስ ሂሳብ ስሌት ወደ ሂሳቡ ለማስገባት የሚያስችለው ወክልና መኖር፣
V. የምርት ገበያው የኤሌክትሮኒክስ የተከፋይ ወጪ ማጠየቂያ ትዕዛዝ ወደ ሂሣቡ ለመላክ የሚያስችለው ወክልና መስጠት፣
VI. ከሂሣቡ ተከፋይ ሊሆን የሚችል ቼክ መስጠት የሚይቻል ስለመሆኑ እና
VII. ከባንክ ሂሣቡ ተከፋይ የሚሆን የክሬዲትና ደቢት ካርድ ማውጣት አለማቻሉ።

ለ. የአባላት ለደንበኛው የሽያጭ ገንዘብ መቀበያ የባንክ ሂሳብ

ስለሌሎች የሚገበያዩ አባላት የሚከተሉትን ሁኔታዎች የሚያሟሉ የደንበኛ የሽያጭ ገንዘብ መቀበያ የባንክ ሂሳብ መክፈት አለባቸው።

i. አባሉ የደንበኛ የሽያጭ ገንዘብ መቀበያ ሂሳብ ሕጋዊ ባለቤት መሆን፣
ii. አባሉ ተከፋይ ወጪ ለማጠየቅ ብቸኛ መብት ያለው መሆን፣
iii. ለደንበኞቹ የወጪ ክፍያ ለማጠየቅ መብት የሚሰጥ ወክልና ሠነድ በአባሉ ሚፈረም፣
iv. አባሉ የደንበኛ የሽያጭ ገንዘብ መቀበያ የባንክ ሁሳብ ወስጥ ያለን ገንዘብ ወዲያውኑ ለደንበኞች በባንክ ሂሳባቸው ወስጥ በማስገባት ማከፋፈል አለበት፣
v. የምርት ገበያው የኤሌክትሮኒክስ ተከፋይ ገቢ ትዕዛዝ ለማስጠት ወክልና መኖር፣"

(115) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.4.3.1(ለ)(ii) እንደሚከተለው ተሻሽሏል::

''ii. ለተገበያይ አባላት፣ ለአገናኝ አባላት እና ለክፍያ ፈጻሚ ገዢ-ብቻ ወሰን ተገበያይ አባላት የሚሟከተው ቅርንጫፍ ባንክ ወይም ለወሰን አገናኝ አባላት እና ለሻጭ-ብቻ ወሰን ተገበያይ አባላት ደግሞ በክፍያ ሚፈጸሚያ ባንክ ሚችቸወም ቅርንጫፍ፣"

(116) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.4.3.4 (ሐ) እንደሚከተለው ተሻሽሏል::

''ሐ. የምርት ገበያው ከክፍያ ሚፀሚያ ባንኩ አጠቃላይ የመገዣ ገንዘብ ማስገቢያ የባንክ ሂሣብ ገንዘብ ለማውጣት እንደዚሁም የአባላት የሽያጭ ክፍያ ግዴታ ለመወጣት በክፍያ ሚፀሚያ ባንክ ወስጥ ወዳለው የምርት ገበያው የክፍያ ሚፈጸሚያ ባንክ ሂሣብ እንዲዛወር የክፍያ ሚፀሚያ ባንኩን ለማጠየቅ ብቸኛ መብት ያለው መሆኑን"

(117) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.4.4 እና10.4.6 እንደሚከተለው ተሻሽሏል::

''10.4.4 የተሰየመው የክፍያ ሚፈጸሚያ ባንክ ከምርት ገበያው ወይም ከክፍያና ርክብክብ ሚፈጸሚያ የተሰጠዉን ትእዛዝ ስለሚፈጸም

የተሰየመው ክፍያ ፈጻሚ ባንክ በምርት ገበያው ወይም በክፍያና ርክብክብ ሚፈጸሚያ ሲታዘዝ በምርት ገበያው ወይም በክፍያና ርክብክብ ሚፈጸሚያ የባንክ ሂሳብ ወጪ ገቢ ያደርጋል። እንዲሁም ለተወከለበት የአባላት ክፍያ ሂሳብ ተመሳሳይ ድርጊት ይፈፀሚል።

10.4.6 የክፍያ ሚፈጸሚያ ባንኩ አቋምን ስለሚያሳወቅበት ሁኔታ
አባላት ያለባቸዉን ገንዘብ የመክፈል ግዴታ ካላቸው የመገዣ ገንዘብ ማስገቢያ የባንክ ሂሳብ ለመወጣት የገንዘብ እጥረት ካጋጠመ ክፍያ ሚፈፀሚያ ባንኩ ስለሁኔታው ለምርት ገበያው የክፍያና ርክብክብ ሚፈጸሚያ መምርያ ስራ አስኪያጅ በጋራ በተስማማበት የመገናኛ መንገድ ማሳወቅ ይኖርበታል።"

(118) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.5.1.1 እንደሚከተለው ተሻሽሏል::

"10.5.1.1 አባላት ግብይት ከሚያካሂዱበት ቀን በፊት ባለው የሚጨረሻ የገበያ ቀን ከቀኑ 9፡30 ድረስ የምርት ገበያ የግዢ ገንዘብን በመገዣ ገንዘብ ማስገቢያ የባንክ ሂሳብ ገቢ ሚድረግ አለባቸው።በተጨማሪም በከሰዓት በኋላ የግብይት ክፍለ ጊዜ ምርት ለመግዛት ገዥ በግብይቱ ቀን ከጥዋቱ 4፡00 ድረስ የግዢ ገንዘብን በመገዣ ገንዘብ ማስገቢ የባንክ ሂሳብ ገቢ ሚድረግ አለበት። የምርት ገበያው የግዢ ገንዘብን በመገዣ ገንዘብ ባንክ ማስገቢያ ጊዜ በተመለከተ ቦርዱን እና ባለስልጣኑን በተቻለ ፍጥነት በማሳወቅ በየጊዜው ማሻሻል ይችላል፡፡"

(119) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 10.5.1.2 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.5.1 ስር ተጨምሯል፡፡ ከንዑስ አንቀፅ 10.5.1.2 እስከ ንዑስ አንቀፅ 10.5.1.4 የነበሩት ከንዑስ አንቀፅ 10.5.1.3 እስከ 10.5.1.5 በሚል ተሸጋሽገዋል፡፡

"10.5.1.2 አባላት የምርት ገበያ የግዢ ገንዘብን በመገዣ ገንዘብ ማስገቢያ የባንክ ሂሳብ ገቢ ሚድረግ ያለባቸው ከባንክ ሂሳብ በማስተላለፍ ብቻ መሆን አለበት።"

(120) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.5.2 እንደሚከተለው ተሻሽሏል::

"10.5.2 የክፍያና ርክብክብ ሚፈጸሚያ ከሁሉም ግብይት የሚመነጩ ክፍያዎችን ሚፈጸም ያለበት ስለመሆኑ

10.5.2.1 የክፍያና ርክብክብ ሜጸሚያ ተዛሚጅ ከሆኑ ግብይቶች የሚመጨ ክፍያዎች ተፈጻሚ ሚድረግ ያለበት ሲሆን በክፍያ አፈፃፀም አባሉ ለክፍያና ርክብክብ ባለበት የተጣራ ዕዳ ማጠን ብቻ የምርት ገበያወን ምትክነት መቀበል ይኖርበታል።

10.5.2.2 የግዥ ወይም የሽያጭ ትዕዛዝ ተዛሚጅ ግብይት የሚሆነው በንግድ ሥርዓት ወስጥ የተያያዘ ሲሆንና ሌሎች ግምት ወስጥ ከሚገቡ ጉዳዮች አንፃር የክፍያና ርክብክብ ሜጸሚያ ትዕዛዙን ዋጋ አልባ ሆኖ ካላገኘው ነው።

10.5.2.3 የክፍያና ርክብክብ ሜጸሚያ ወሉ ተዛሚጅ ሆኖ ካገኘው አባላቱ በማንኛውም ምርት ወል ላይ ላለባቸው የተጣራ የገንዘብ ዕዳ በሚሉ ተቃራኒ ወገን ሆኖ በምትክነት ይገባል።"

(121) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.6.1.1 እና 10.6.1.2 እንደሚከተለው ተሻሽሏል: :

"10.6.1.1 የክፍያና ርክብክብ ሜፀሚያ በአባላት የተፈጸመ ግብይትንና በክፍያና ርክብክብ ሜጸሚያ የተዛመደን ግብይት መሠረት በሚድረግ የክፍያ ሜጸሚያ ክፍል የአባላትን የተጣራ ግዴታ መግለጫ ማዘጋጀትና ከግብይቱ ቀን ቀጥሎ ባለው የገበያ ቀን ከጥዋቱ 2፡00 ላይ እያንዳንዱ አባል ስለ መግዢያ ገንዘብ ማስገቢያ እና የሽያጭ ገንዘብ መቀበያ የባንክ ሂሣቦች አስሚልክቶ ያለበትን ግዴታ ለአባላቱ ማሳወቅ አለበት። በአባላት የተጣራ ግዴታ ላይ የተሰጠው መግለጫ በአባላት ላይ አስገዳጅነት አለው።

10.6.1.2 ተገበያይ አባላት፣አገናኝ አባላት ፣ክፍያ ፈጻሚ ገዢ-ብቻ ወስን ተገበያይ አባላት እና ሻጭ-ብቻ ወስን ተገበያይ አባላት በእያንዳንዱ የግብይት ቀን ማግስት በሚገኝ የግብይት ቀን የክፍያና ርክብክብ ሜጸሚያ ማሚያ የሚጠወን የተጣራ የግዴታ መግለጫ የመወሰድ ግዴታ አለባቸው። የምርት ገበያው የተጣራ የግዴታ መግለጫ ለአባላት በኤሌክትሮኒክስ በማገዝ ለማላክ ይችላል: :"

(122) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.6.2 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡ ፡

"10.6.2 ደህረ ንግድ ክፍያ አፈፃፀም

10.6.2.1 ስለ ገንዘብ ዝወወር

የክፍያና ርክብክብ ሜጸሚያ ማሚያ ስለ አባላት የመግዢያ ገንዘብ ከአባላት የመግዢያ ገንዘብ ማስገቢያ የባንክ ሂሳብ ወይም ተፈጻሚ የሚሆን ከሆነ ከአባላት ደንበኛ የመግዢያ ገንዘብ ማስገቢያ የባንክ ሂሳብ ወይም ከአባላት የክፍያ ሜጸሚያ የመግዢያ ገንዘብ ማስገቢያ የባንክ ሂሳብ የተጣራ የሽያጭ ክፍያ/ግዴታ ከግብይቱ ቀን ቀጥሎ ባለው የገበያ ቀን ከጥዋቱ 2፡00 እስከ 3፡00 ድረስ በወጪ ተከፋይ ሚያዝ አለበት።"

(123) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.6.3 የሚጀምሪያ አረፍተ ነገር እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡ ፡

"10.6.3 በክፍያ አፈፃፀም ላይ ስለሚደረጉ ማስተካከያዎች

በአባላት የሚፈፀሚ ተዛሚጅ ሚሆናቸው በክፍያና ርክብክብ ሜጸሚያ የተለዩ ወሎች በክፍያ አፈፃፀም ሂደት አማካኝነት በየእለቱ በአባላቱ ሳይፈፀሙ በቀሩ ወሎች ወይም ሳይከፈሉ በቀሩ ሌሎች ዕዳዎች ክፍያ አፈፃፀም ይገዛሉ/ ሊገዙ ይችላሉ። እንዲህ ዓይነቱ የማስተካከያ የክፍያ አፈፃፀም የሚከተሉትን ልዩነቶች ያጠቃልላል።"

(124) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.6.3(ሠ) እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡ ፡

"ሠ. በንኡስ አንቀጽ (ሐ) እና (መ) ከተጠቀሱት ወጭ የሆኑ የማዘን አገልግሎት ክፍያዎች (የገዢ ወጪ ተከፋይ)"

(125) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 10.6.3 (በ) በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.6.3 ስር ተጨምሯል፡፡

" (በ) ሌሎች ተፈጻሚ የሚሆኑ ክፍያዎች፡፡ >>

(126) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.6.4.2 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

"10.6.4.2 የምርት ገበያው የክፍያና ርክብክብ ሚዲጸሚያ ማጥያ ጥያቄወን በተቀበለ 48 ሰዓታት ወስጥ ገንዘቡን ከአባሉ ወይም ከደንበኛው የሽያጭ ገንዘብ መቀበያ የባንክ ሂሳብ ወስጥ ለማውጣት እንዲቻል ዝግጁ ማድረግ አለበት።"

(127) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.6.5 የመጀመርያ አረፍተ ነገር እና ንዑስ አንቀፅ 10.6.5 (ለ) ፣ (ሐ) እና (መ) እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

"10.6.5 በክፍያና ርክብክብ ሚዲጸሚያ ማጥያ የተሰበሰቡ የተለያዩ ክፍያዎችን ሪፖርት ስለማድረግ እና ስለማስተላለፍ፡፡

የምርት ገበያው የክፍያ ሚዲጸሚያ የባንክ ሂሳብ ከክፍያና ርክብክብ ሚዲጸሚያ ማጥያ የሂሳብ ማዝገብ ጋር በየወሩ ሚጩሻ እንዲታረቅ ሚደረግ አለበት፡፡ በዚሁ ማሰረት የሚከተሉት አይነት ሪፖርቶች እና ዝወጩሮች በክፍያና ርክብክብ ሚዲጸሚያ ማጥያ ማከናወን አለባቸው፡፡

ለ. የምርት ገበያው የክፍያና ርክብክብ ሚዲጸሚያ ማጥያ ከምርት ገበያው የክፍያ ሚዲጸሚያ የባንክ ሂሳብ የሰበሰበወን የቅድሚያ ገቢ ግብር ወደ ምርት ገበያው ኮርፖሬት የባንክ ሂሳብ በየወሩ ማዝወር አለበት፡፡ ይሁን እንጂ የምርት ገበያው ገንዘብ ፍላጎት ከግምት በማስገባት እና ይሄው በዋና ስራ አስፈፃሚው ሲጸድቅ የፋይናንስ ዋና ማጥያ በወሩ በማንኛወም ጊዜ ወስጥ ይህ ገንዘብ እንዲዛወርለት ማጠየቅ ይችላል፡፡ የክፍያና ርክብክብ ሚዲጸሚያ ማጥያ ከምርት ገበያው የክፍያ ሚዲጸሚያ የባንክ ሂሳብ የሰበሰበወን እና ለፋይናንስ ዋና ማጥያ ያዘዋወረወን በየወሩ ሪፖርቱ ማስታረቅ አለበት፡፡

ሐ. የክፍያና ርክብክብ ሚዲጸሚያ ማጥያ ከምርት ገበያው የክፍያ ሚዲጸሚያ የባንክ ሂሳብ የሰበሰበወን የግብይት ክፍያ፣ የመጋዘን ቁጥጥር ክፍያ፣ የመጋዘን አገልግሎት ክፍያ፣ ሌሎች የመጋዘን ክፍያዎች፣ በምርት ገበያው ክፍያዎች ላይ የሚከፈል የተጨማሪ እሴት ታክስ እና የእስፖርት መዋጮዎች በሙሉ ወደ ምርት ገበያው ኮርፖሬት የባንክ ሂሳብ በየወሩ ማስገባት አለበት፡፡ ይሁን እንጂ የምርት ገበያው የክፍያና ርክብክብ ሚዲጸሚያ ማጥያ ከምርት ገበያው የክፍያ ሚዲጸሚያ የባንክ ሂሳብ የሰበሰበወን እነዚህን ክፍዎች በሙሉ የምርት ገበያው ገንዘብ ፍላጎት ከግምት በማስገባት እና ይሄው በዋና ስራ አስፈፃሚው ሲጸድቅ የፋይናንስ ዋና ማጥያ በወሩ በማንኛወም ጊዜ ወስጥ ይሄው ገንዘብ እንዲዛወርለት ማጠየቅ ይችላል፡፡ የክፍያና ርክብክብ ሚዲጸሚያ ማጥያ ከምርት ገበያው የሰበሰበወን እና ለፋይናንስ ዋና ማጥያ ያዘዋወረወን ይሄው ገንዘብ በየወሩ ሪፖርቱ ማስታረቅ አለበት፡፡

መ. የክፍያና ርክብክብ ሚዲጸሚያ ማጥያ "ከወጪ ገበያ ምርት ላይ ያልተሰበሰበ የተጨማሪ እሴት ታክስ" እና አጠቃላይ "የቅድሚያ ገቢ ግብር" አግባብነት ያለው ዳታ የኤሌክትሮኒክ ቅጂ ለምርት ገበያው የፋይናንስ ዋና ማሬያ በየወሩ ማቅረብ አለበት፡፡ የፋይናንስ ዋና ማሬያ የዳታወን ቅጂ ለኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለስልጣን ማቅረብ አለበት፡፡"

(128) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.6.6 የመጀመርያ አረፍተ ነገር ንዑስ አንቀፅ 10.6.6.1 በሚኪ ተስተካክሎ እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

"10.6.6 በክፍያና ርክብክብ ሚዲጸሚያ ማጥያ የሚዲጸም ደህረ ክፍያ አፈጻጸም ማስተካከያዎች

በአባላት ተፈርመው በክፍያና ርክብክብ ሚዲጸሚያ ማጥያ የተዛመዱ እና ክፍያ የተፈጸመባቸው ወሎች በሚከተሉት ምክንያቶች ደህረ ክፍያ አፈጻጸም ማስተካከያ ይደረግባቸዋል፡፡

i.ከአፈጻጸም ዋስትና ጋር ለተያያዙ አቤቱታዎች/የመቡት ጥያቄዎች፣

ii. ከተገቢው ማጠን በላይ በማስለፍ የሚደረግ ርክክብ፣ ወይ

iii. የክፍያ ስህተቶችን ጨምሮ ለሌሎች በክፍያ አፈጻጸም ላይ የሚደረጉ ማስተካከያዎች፤

የክፍያና ርክብክብ ሚዲጸሚያ ከላይ በተጠቀሱት ጉዳዮች እንዳስፈላጊነቱ የገቢ እና/ወይም ወጪ ተከፋይ ገንዘብ ማስታወሻ በማዘጋጀት የደህረ ክፍያ አፈጻጸም ማስተካከያ ሚድረግ አለበት፡፡"

(129) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 10.6.6.2 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.6.6 ስር ተጨምሯል፡፡

"10.6.6.2 የምርት ገበያው የደህረ ክፍያ አፈፃፀም ተግባር በተቀናጀ ሚሉኩ ሚዲጸማን ለሚረጋገጥ የሚረዳ በየጊዜው የሚሻሻል ስርዓት በመቅረጽ ስራ ላይ ሊያውል ይችላል ፡፡"

(130) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 10.8.1 (ሐ)፣ (መ) ፣ (ሠ) እና (ሰ) እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

"ሐ. ክፍያ ሚዲጸሚያ ባንኩ ለምርት ገበያው በሰጠው የሚሂጃ ስህተት ምክንያት ኃላፊ ከሆነ፣የሚጠፉ የገንዘብ እጥረቶችን ከግብይቱ ቀን በኋላ ባለው የገበያ ቀን ከጥዋቱ 4:30 ድረስ ያስተካክላል። በዚህን ጊዜ አባሉ በባንኩ በተፈጠረው ስህተት ተባባሪ እንዳልሆነ የምርት ገበያው የህግ ማስከበሪያ ዋና ማማሪያ ካሜ የአባሉ የግብይት መቡቶች እና የመቡት መሳላለፎች ተፈፃሚነት እንዲቀጥል ይደረጋል፣

መ. ከላይ በንኡስ አንቀጽ 10.8.1(ሐ) የተመለከተው ተፈፃሚ የሚሆን ከሆነ፣ የክፍያና ርክብክብ ሚዲጸሚያ ማሚርያ አባሉ ግብይቱ ከተካሄደበት ቀን ቀጥሎ ባለው የገበያ ቀን ከጥዋቱ 3:00 ድረስ በራሱ አግባብነት ያለው የመገዢያ ገንዘብ ማስገቢያ የባንክ ሂሣብ የጉደለውን ገንዘብ እንዲያስገባ ሊጠይቀው ይችላል። አባሉ ይህን የሚፈፅም ከሆነና የምርት ገበያው የህግ ማስከበሪያ ዋና ማማሪያ ከተፈቀደው ማጠን በላይ በተፈጸመው ግብይት ላይ ተባባሪ አለመሆኑን ከተረዳ የማብየት መቡቱና የመቡት ማስተላለፍ መቡቱ እንደገና ተፈፃሚነት ያገኛል፣

ሠ. ንዑስ አንቀጽ 10.8.1 /መ/ ከተሟ፣ የክፍያ ርክብክብ ሚዲጸሚያ ማሚርያ የክፍያ ሚዲጸሚያ ባንኩን ከመገዢያ ገንዘብ ማስቀመጫ የባንክ ሂሣብ ከአባሉ የሚፈለገውን ክፍያ ወደ ክፍያና ርክብክብ ሚዲጸሚያ ማሚርያ ሂሣብ እንዲያስተላለፍ ያዘዋል። ያልተከፈለ ቀሪ/ካለ/፣ በንዑስ አንቀጽ 10.8.1 /ረ/ ቀጥሎ በተመለከተው ሁኔታ ለጉደለቱ የሚካካሻ ክፍያ ይሆናል፣

ሰ. አንድ አባል ክፍያ ባለሚፈፀም ከታገደ የምርት ገበያው የህግ ማስከበሪያ ዋና ማማሪያ ምርሚራውን እስከሚያጠናቅቅ ድረስ የአባሉ የግብይት መቡት ታግዶ ይቆያል። አባሉ የማጭበርበር ተግባር የፈፀመ አለመሆኑ በህግ ማስከበሪያ ዋና ማማሪያ ከተረጋገጠ በግብይት መቡቶቹ ማጠቀሙ የሚቀጥል ሲሆን ከዚህ ውጭ ከሆነ ግን የግብይት መቡቶቹና አባልነቱ ይቋረጣል።"

(131) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 11.1 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

<<11.1 በማዘን የተቀሚጡ ምርቶች ወይም በተከለለ ጥብቅ ማቆያ ሥፍራ ያሉ ጫነቶች ርክክብ>>

(132) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 11.1.2 እና 11.1.5 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

<<11.1.2 በምርት ገበያው የሚዘጋጀው የእቃ ማንሻ ማስታወሻ የማንሻወን ቀን፣ ጊዜ፣ የገዢውን ወይም የተወካዩን ስም፣ የስልክ ቁጥር፣ የመታወቂያ ቁጥርና አይነት፣ እና በምርት ገበያው የሚጠየቁ ሌሎች ማቸውም ሚዲጃዎችን ማሜለከት አለበት። የእቃ ማንሻ ማስታወሻው በምርት ገበያው አባል ወይም በተወካዩ ተፈርሞ ለሜእከላዊ ማከሚቻ መቅረብ አለበት። ምርቱ ከማከሚቻ ማዘን በሚነሳበት ወቅት ገዢው ወይም ወኪሉ ወቅታዊና አስፈላጊ የሆኑ ሚዲጃዎችን ይዞ በማከሚቻ ማዘኑ ማኘት አለበት። >>

(133) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 11.1.5 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

<<11.1.5 የማለያ ሰነዶችን ትክክለኛነት ካረጋገጠ እና የማንሻ ማስታወሻዎችን ከተቀበለ/ከተረከበ በኋላ የሚከማቹ መጋዘኑ ሥራ አስኪያጅ ምርቶቹን ከሚከማቹ መጋዘኑ ወይም ከተከለለ ጥበቅ ማቆያ ሥፍራው ለገዢው ወይም ለወኪሉ ያስረክባል። በተጨማሪም የሚከማቹ መጋዘኑ ሥራ አስኪያጅ በገዢ ወይም በወኪሉ የቀረበወን የርክክብ ማስታወሻ ቅጂ ትክክለኛነት መመርመር አለበት። >>

(134) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 11.2.1፣ 11.2.2 እና 11.2.5 እንደሚከተለዉ ተሻሽለዋል፡፡

<<11.2.1 መጋዘኑ የየዕለቱን የምርት ግብይት ወሎ በተለይም የምርት ግብይቱ ከመጀመሩ በፊት የነበረወን የእያንዳንዱን አባል የምርት አይነትና መጠን በቀኑ ወስጥ በሚከማቹ መጋዘኑ ወይም በተከለለ ጥበቅ ማቆያ ሥፍራው ተቀማጭ እና ወጪ የተደረገወን ምርት፣ እንዲሁም እያንዳንዱ አባል በግብይት ሜጨሻ የሚኖረወን ምርት አይነትና መጠን (balance) የሚያሳይ ሚጃ ለመጋዘን አፐሬሽን ክፍል ማስተላለፍ አለበት።

11.2.2 የመጋዘኑ ሥራ አስኪያጅ በገዢው ወይም በወኪሉ የቀረበለትን የርክክብ ማስታወሻ ወይም የማንሻ ማስታወሻ ከተቀበለና መርምሮ ካረጋገጠ በኋላ ምርቱን ወይም ጭነቱን ያስረክባል። ስራ አስኪያጁ ምርቱን ካስረከበ በኋላ ገዢወን ወይም ወኪሉን አስፈርሞበት የዕቃዎች ሚከቢያ ማስታወሻ ይሰጠዋል።

11.2.5 ሚከማቹ መጋዘኑ የዕቃዎች ሚከቢያ ማስታወሻወን ለመጋዘን አፐሬሽን ክፍል በኤሌክትሮኒክስ ማስተላለፍ አለበት። >>

(135) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ 11.2.6 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 11.2 ስር ተጨምሯል፡፡

<<11.2.6 ሽያጭ የተፈጸመባቸው የምርቱን ባለቤት ማንነት እና የምርት ዱካቸው ተለይቶ የታወቀላቸው ምርቶች ከተከለለ ጥበቅ የማቆያ ሥፍራው ክልል ሊወጡ የሚችሉት ገዢው ወይም ህጋዊ ወኪሉ እና ሚዜ የመጋዘን ተቆጣጣሪው በምርት መሸኛ ደረሰኙ ላይ ከፈረመበት በኋላ ብቻ ነው፡፡ >>

(136) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ 11.3.8 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 11.3 ስር ተጨምሯል፡፡

"11.3.8 ገዥው ወይም ወኪሉ ዘግይቶ ለሚከብ እንዲፈቀድለት ለሚከላዊ ሚከማቹ ክፍል የሚያቀርባቸው ጥያቄዎች ምርት ገበያው የማንሻ ማስታወቂያን ስለሚዜዘም ባወጣቸው የአሠራር ሥርዓቶች መሠረት የሚስተናገድ ይሆናል። >>

(137) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 12.4 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 12 ስር ተጨምሯል፡፡ ከንዑስ አንቀፅ 12.4 እስከ ንዑስ አንቀፅ 12.7 የነበሩት ከንዑስ አንቀፅ 12.5 እስከ 12.8 በሚል ተሸጋሽገዋል፡፡

''12.4 የምርት ገበያ ዋና ስራ አስፈጻሚ የክፍያና ርክብክብ ሜጸምያ ዋስትና ፈንድ ኢንቨስት የሚደረግበትን አማራጮች አጥንቶ ለወሳኔ የሚያቀርብ ኮሜቴ እንደአስፈላጊነቱ ማሰየም ይችላል፡፡"

(138) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 12.6.1.5 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 12.6 ስር ተጨምሯል፡፡ የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 12.6.1.5 የነበረው ንዑስ አንቀፅ 12.5.1.6 በሚል ተሸጋሽገዋል፡፡

"12.6.1.5 በአባላት ላይ የሚጣሉ የዲሲፕሊን ቅጣት ክፍያዎች ፣የአባልነት ክፍያ እና ደህረ ክፍያ አፈጻጸም ማስተካከያዎች አባሉ እነዚህን ክፍያዎች በደንቡ በተጠቀሰው ጊዜ ወስጥ ካልከፈለ"

(139) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 12.7.1 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

"12.7.1 በምርት ገበያው ድንጋጌዎች ሊደነገግ በሚቻለው መሠረት አንድ አባል ከግብይት በሚመነጩ በምርት ገበያው የሚፈፀሙ ክፍያዎችንና ርክክቦችን መወጣት ሲያቅተው ወይም አንድ አባል ግዴታውን ያልተወጣ መሆኑ ሲገለፅ የምርት ገበያው የክፍያና ርክብክብ ማጥሪያ አስቀድሞ በቦርዱ በሚፀድቅ የአባሉን የክፍያ ርክክብ ሚፈፀሚያ ዋስትና ፈንድና ሌሎች ገንዘቦች እንዳስፈላጊነቱ ግዴታውን ለማሟላት በሚከተለው ቅደምተከተል መሠረት ማጠቀም ይቻላል፡ –

12.7.1.4 በምርት ገበያው ወይም በክፍያና ርክብክብ ማጥሪያ ሊሰጥ በሚቻለው መሠረት የክፍያና ርክክብ ሚፈፀሚያ ዋስትና ፈንዱን ኢንቨስት በማድረግ ወይም በማሻጥ የሚገኙ ወይም የቅጣት ክፍያዎች፣ ወለድ ወይም ሌላ ገቢ ካለ፣"

(140) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 12.8.2 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

"12.8.2 በምርት ገበያው ድንጋጌዎች በተደነገገው መሠረት መዋጮ ወይም ተቀማጭ እንዲያደረግ የሚጠበቅበት አባል ይህን ሳይፈፅም ቢቀር፣ የዳይሬክተሮች ቦርዱ በየጊዜው በሚወሰነው መሠረት ሊከፈል በሚገባው ገንዘብ ላይ ወለድ መጣል እና የገንዘብ ቅጣትን ጨምሮ ተገቢውን የዲሲፕሊን እርምጃ ሊወስድ ይችላል። አባሉ ከላይ በተጠቀሱት ድንጋጌዎች መሠረት በዳይሬክተሮች ቦርድ የዲሲፕሊን እርምጃ የተወሰደበት መሆኑ ወይም አባሉ በማንኛውም ምክንያት የምርት ገበያው አባልነቱ መቅረቱ ለክፍያና ርክብክብ ሚፈፀሚያ ማጥሪያ ወይም ለምርት ገበያው አባሉ ያለበትን ግዴታ ወይም በምርት ገበያው ደንቦችና ተፈፃሚ በሚሆኑ ህግጋት መሠረት አባሉ ለክፍያና ርክብክብ ሚፈፀሚያ ማጥሪያ ወይም ለምርት ገበያው የሚኖርበትን ማንኛውም ግዴታ አያስቀረውም።"

(141) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 15.1.3 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

"15.1.3 የግብይት አፈጻጸም ኮሚቴው የሚከተሉትን ስድስት አባላት ማካተት አለበት፡፡"

(142) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 15.1.3.3 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

"15.1.3.3 በምርት ገበያው አባላት ማህበር የሚሾሚጡ በመልካም ስማቸው የሚታወቁ እና ላለፉት ሁለት አመታት የዲሲፐሊን እርምጃ ያልተወሰደባቸው ሶስት የምርት ገበያው አባላት፡፡"

(143) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 15.1.5 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

"15.1.5 የምርት ገበያው የሕግ ማስከበሪያ ዋና መምሪያ የግብይት አፈጻጸም ኮሚቴው ድምጽ የማስጠት መብት የሌለው ጽህፈት ቤት ሆኖ ያገለግላል፡፡"

(144) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 15.2.3.3 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 15.2.3 ስር ተጨምሯል፡፡

"15.2.3.3 በምርት ገበያው የተቀማጡ ኤሌክትሮኒክስ ግብይት መድረክ ስነ ስርዓት ደንቦችን አለማክበር"

(145) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 15.3.1 የመጀመሪያ አረፍተ ነገር እንደሚከተለው ተሻሽሏል::

"15.3.1 አንደኛ ደረጃ የዲሲፐሊን ጥፋት የፈጸመ አባል እንደሚከተለው ይቀጣል፡፡"

(146) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 15.3.2 የመጀመሪያ አረፍተ ነገር፣ ንዑስ አንቀፅ 15.3.2.1 እና ንዑስ አንቀፅ 15.3.2.3 እንደሚከተለው ተሻሽሏል::

" 15.3.2 ሁለተኛ ደረጃ የዲሲፐሊን ጥፋት የፈጸመ አባል እንደሚከተለው ሊቀጣ ይችላል፡፡

15.3.2.1 በቦርድ መጽደቁ እንደተጠበቀ ሆኖ፤ በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 4.7.2 በተቀመጠው ማስረት ከምርት ገበያው አባልነት ይታገዳል እና/ወይም

15.3.2.3 በቦርድ መጽደቁ እንደተጠበቀ ሆኖ፤ በምርት ገበያው የወሳኔ ሃሳብ ማስረት የምርት ገበያው አባልነት ይቋረጣል፡፡"

(147) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 15.4 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

"15.4 ስለ ምርመራ እና የዲሲፕሊን ጉዳዮችን ስለመወሰን

15.4.1 ስለ ምርመራ

15.4.1.1 የዲሲፕሊን ጥፋቶችን ሪፖርት ሚድረግ እንዳለባቸው በደንቡ የተቀመጠው የአባላት ግዴታ እንደተጠበቀ ሆኖ፤ ጉዳት ደርሶብኛል የሚልን ጨምሮ ማንኛውም ሰው የደንቡን መጣስ በተመለከተ የቃል ወይም የጽሁፍ አቤቱታ ለሕግ ማስከበሪያ ዋና ማምሪያ ለማቅረብ ይችላል፡፡ የሕግ ማስከበሪያ ዋና ማምሪያ በራሱ ተነሳሽነት ወይም በዋና ስራ አስፈጻሚ ወይም በቦርድ ጥያቄ ምርመራ ሊጀምር ይችላል፡፡

15.4.1.2 የሕግ ማስከበሪያ ዋና ማምሪያ የዲሲፕሊን ጥፋትን የሚመለከት ክስ፣አቤቱታ፣ ጥቆማ ወይም ሪፖርት እንደደረሰው ቅድመ ምርመራ ማጣሪያዎችን በማድረግ ሙሉ ምርመራ ስለማስፈለጉ መወሰን አለበት፡፡

15.4.1.3 ሙሉ ምርመራ ማድረጉ አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ የሕግ ማስከበሪያ ዋና ማምሪያ ከምርት ገበያው ግብይት ጋር የሚገናኙ ሰነዶችንም ሚዲያ የምርት ገበያው ደንብ ተፈጻሚ ከሚሆንበት ማናቸውም ሰው በመጠየቅ ምርመራ ማካሄድ አለበት፡፡ ማናቸውም አግባብነት ያለው ሰው ቀርቦ ቃሉን እንዲሰጥ የሕግ ማስከበሪያ ዋና ማምሪያ ሊጠራው ይችላል፡፡

15.4.1.4 በሕግ ማስከበሪያ ዋና ማምሪያ ተጠርቶ የቀረበ ሰው የምስክርነት ቃሉን እንዲሰጥ ማናቸውም ጥቅም እንደሚያገኝ የተስፋ ቃል ሊሰጠው አይገባም፡

15.4.1.5 ከአራተኛ ደረጃ የዲሲፕሊን ጥፋቶች ውጭ የሆነ ደንብ መጣስ ተፈጽሟል ብሎ የሕግ ማስከበሪያ ዋና ማምሪያ ካመነ የምርመራ ሪፖርት እና ክስ ለግብይት አፈጻጸም ኮሚቴ ማቅረብ አለበት፡፡

15.4.1.6 የሕግ ማስከበሪያ ዋና ማምሪያ ተፈጽሟል ተብሎ የቀረበው ክስ በበቂ ማስረጃ አልተደገፈም ብሎ ከወሰነ ጉዳዩን በማዘጋት ለአቤቱታ አቅራቢው እና ለዋና ስራ አስፈጻሚ ያሳውቃል፡፡

15.4.1.7 የሕግ ማስከበሪያ ዋና ማምሪያ ጉዳዩን በማዘጋቱ ቅሬታ ያደረበት ሰው ወሳኔው በተሰጠ አስር የስራ ቀናት ወስጥ ይግባኙን ለግብይት አፈጻጸም ኮሚቴ ለማቅረብ ይችላል፡፡"

(148) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 15.4.2.3 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 15.4.2 ስር ተጨምሯል፡፡

"15.4.2.3 በምርት ገበያ ዋና ስራ አስፈጻሚ ሲጸድቅ የግብይት አፈጻጸም ኮሚቴ እንደጥፋቱ ክብደት እና አይነት ጉዳዩ ተጣርቶ ወሳኔ እስከሚሰጥ ድረስ የሚድረክ ተወካይ ወይም አባል ከምርት ገበያ ሚድረክ ለአንድ ወር ጊዜ አግዶ ማቆየት ይችላል፡፡"

(149) የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀፅ 15.4.3 በደንቡ ንዑስ አንቀፅ 15.4 ስር ተጨምሯል፡፡ከንዑስ አንቀፅ 15.4.3 እስከ ንዑስ አንቀፅ 15.4.5 የነበሩት ከንዑስ አንቀፅ 15.4.4 እስከ 15.4.6 በሚል ተሸጋሽገዋል፡፡

"15.4.3 የቀደሞ ቅጣት ሪከርድ እና የይርጋ ጊዜ

15.4.3.1 የግብይት አፈጻጸም ኮሚቴ ቅጣት በሚወሰንበት ጊዜ የጥፋተኛወን የቀደሞ የዲሲፕሊን ቅጣት ሪከርድ ከግምት ወስጥ ማስገባት አለበት፡፡

15.4.3.2 የጥፋተኛው የቀደሞ የዲሲፕሊን ቅጣት ሪከርድ ቅጣቱ ከተጣለበት ከአንድ አመት በኋላ እንደ ጥፋት ሪከርድ ሊቆጠር አይችልም፡፡"

(150) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 15.4.5.1 እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

"15.4.5.1 የሕግ ማስከበሪያ ዋና መምሪያ የምርት ገበያወን የዲሲፕሊን ወሳኔ አፈጻጸም ማከታተል አለበት፡፡"

(151) የደንቡ ንዑስ አንቀጽ 16.2.2.8.2 እንደሚከተለዉ ተሻሽሏል፡፡

‹‹16.2.2.8.2 ገዥው በናወን ተረክቦ በናው ማኪና ላይ ከተጫነ በኋላ ማኪናው የምርት ገበያወን ማዛዘን ግቢ ከሚልቀቁ በፊት ገዥው ወይም ተወካዩ እና የግብርና ሚኒስቴር የቡና ጥራት ቁጥጥር ክፍል ሰራተኛ በተገኙበት ከእያንዳንዱ መደብ አጠቃላይና ወካይ የሆነ አንድ ኪ.ግ. የሚሆን ቡና ከያንዳንዱ ከረጢት ላይ የምርት ገበያው ናሙና መወሰድ አለበት፡፡ ናሙናው በሶስት ተከፍሎ አንዱ በምርት ገበያው የሥራ ናሙና፣ ሁለተኛው ክፍል በምርት ገበያው ደህንነቱ በተጠበቀ እቃ በጥንቃቄ የሚቀመጥ ሆኖ በምርት ገበያወና በግብርና ሚኒስቴር የቡና ጥራት ቁጥጥር ክፍል የተመደበ ሰራተኛ በጋራ የሚይዙት ዋቤ ናሙና ሲሆን ሶስተኛው ለገዥው ወይም ለወኪሉ የሚሰጥ የጭነት ናሙና ይሆናል፡፡››

(152) የደንቡ ንዑስ አንቀፅ 19(1) (ኀ) እንደሚከተለው ተሻሽሏል፡፡

"ኀ. የምርት ግብይት ደንቦች ወይም የከፋያና ርክብክብ ደንቦች ድንጋጌዎችን ማሻሻል ወይም ማገድ።"

3. **ስለደንቡ ተፈጻሚነት**

ይህ የተሻሻለ ደንብ በኢትዮጵያ ምርት ገበያ ባለሥልጣን አዋጅ ቁጥር 551/2000 አንቀጽ 6(3) ማሰረት በባለሥልጣኑ እንደጸደቀ ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

በኢትዮጵያ ምርት ገበያ ባለስልጣን ቦርድ ሰኔ 15 ቀን 2009 ዓ.ም በአዲስ አበባ ጸደቀ፡፡